OUT OF SUN AND WATER
International haiku anthology and keywords dictionary

Compiled by Dimitar Anakiev

ОТ СЛЪНЦЕ И ВОДА
Международна антология на хайку и речник на ключови думи

Съставител: Димитър Анакиев

gabriell-e-lit

OUT OF SUN AND WATER
International haiku anthology and keywords dictionary

ОТ СЛЪНЦЕ И ВОДА
Международна антология на хайку и речник на ключови думи

Compiled by Dimitar Anakiev
Съставител: Димитър Анакиев

Издателство/Publishing House

gabriell-e-lit

София/Sofia 2025

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на автора или на издателство gabriell-e-lit.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any way without the express permission of the author or gabriell-e-lit publishing house.

© Димитър Анакиев, съставител, 2025
© Габриела Цанева, корица, 2025
© Издателство gabriell-e-lit, 2025
ISBN 978-619-7832-03-7
© Dimitar Anakiev, compiler, 2025
© Gabriela Zaneva, cover, 2025
© gabriell-e-lit Publishing House, 2025

THE ROOF OF THE HAIKU LITERATURE BUILDING

(Introduction)

This year, Bulgarian haiku celebrates two important anniversaries: 50 years of haiku writing and 25 years since the founding of the Bulgarian Haiku Club, which not only marks the beginning of organized haiku life in Bulgaria, but also places Bulgarian haiku on the world map. On the occasion of marking the double jubilee year, in addition to various accompanying events, which are not lacking in Bulgaria, several books were also published.

The first among the books was an anthology of Bulgarian haiku published in USA in English, in which 70 authors were presented with one haiku each (Dimitar Anakiev, "Human, anthology of Bulgarian haiku", Red Moon Press, VA, 2023). Here is what, among other things, I wrote in the preface of this book:

„Every art and literature serves to express ideas, including haiku literature. When choosing poems, my main task was to look at those ideas and select them based on their originality and emotional depth. I constantly had in mind the two criteria already determined by Bashō: „poetic truthfulness“ and „additional meaning“ (metaphor).

When defining the form of haiku, I adhered to the basic standard of cultural exchange prescribed by the International P.E.N.: “all forms are universal, all cultures are equal”. Which means, I considered haiku to be a form of 5-7-5 syllables with mandatory respect for the institution of „poetic license“ which allows each author to

adapt the form to their expressive needs. It is clear that Japanese cultural stereotypes, such as senryū, kigo or shasei cannot be decisive in considering Bulgarian haiku, especially since these stereotypes are not part of the definition of haiku in Japan, but more or less represent aesthetic trends characteristic of different cultural policies (for example, senryū does not exist at all in the Bashō era, kigo is a marginal technique, and even the very term haiku originates many centuries later).

This collection of Bulgarian haiku clearly highlights the three most typical characteristics of Bulgarian authors, namely animism, mythology and traditionalism, and immediately after that, imagination and picturesqueness of expression. Bulgarian culture is, just like Japanese, a „culture of the heart". In this sense, Bulgarian haiku differs from what we usually consider „Western haiku", i.e. haiku which is the product of a rational culture.

The following year, an expanded anthology with the same title, edited together by Dimitar Anakiev and Gabriela Zaneva, was published (electronic and printed editions) in the gabriel-e-lit publishing house in Bulgarian. In this anthology, there are over 200 authors, each represented by 5 haiku together with related forms (haibun and rensaku) and a selection of children's haiku.

Working on a much larger sample, we established that certain genres are clearly outlined in Bulgarian haiku.

What are the genres of Bulgarian haiku? Here I list only those 5 genres that are proven by author's books and 6th without the book for undetstandable reasons.

1st genre of AUTHOR'S HAIKU, it is a genre in which the rules of writing are determined by the author himself.

2nd genre of FOLK HAIKU (PEOPLE HAIKU), one of the most popular, traditionally and folklore oriented

3rd genre of BOURGEOIS HAIKU, also very popular, is characterized by ahistoricity and rational expression, very close to what we consider „Western haiku".

4th genre of POLITICAL HAIKU (with sub-genres ANTI-WAR HAIKU, LABOR HAIKU and PATRIOTIC HAIKU)

5th genre WOMEN'S HAIKU („female handwriting")

6th genre of CHILDREN'S and STUDENT'S HAIKU

All genres can appear in two basic forms: classical (a la Kyoshi) and contemporary (gendai).

It is also appropriate to consider „senryu" as one of the genres in haiku, as it is the practice in Japan. However, the question is whether in the West we should use the term "senryu", which the West does not understand, or whether we should simply say „satirical haiku".

From a philosophical point of view, „senryu" is a haiku in which dialectical thinking dominates, in contrast to the predominance of metaphysical thinking in those haiku whose main aspect is nature. However, these two philosophical perspectives can permeate each other, and only the author can decide what kind of poetry he writes and what it should be considered and called. The external parameters to decide this question outside of authorship are uncertain.

Unfortunately, the word „senryu" is often used in the West as a means of aesthetic censorship.

Finally, I would especially like to draw your attention to the third book that we published in Bulgaria on the occasion of the aforementioned jubilee. That book is „Bulgarian haiku dictionary“ – that is, „Bulgarian saijiki“ based on „key words“.

This book has significance because it is the first national „saijiki“ in the history of haiku in the West. But before I briefly describe this book, let me remind you of the basic techniques of writing haiku.

Haiku has three basic writing techniques:

1. Form
2. Narrative break (peripetia)
3. Symbolic words

Form is the basic, most widespread and best understood haiku technique in the West, due to its universality.

Narrative interruption is also a widespread haiku technique, although not always understood (it is often more a result of mannerism than it is functional).

The use of symbolic words is the most difficult and highest-ranking technique that the West has not yet adopted because it is not part of the Western tradition. Attempts to rewrite Japanese „kigo“ have limitations in the West simply because „kigo“ is a Japanese cultural stereotype that does not exist in the West.

At this point a question should be asked. If we imagine for a moment that we are not haiku poets, but, say, pianists, and that we play the piano without using one of the key techniques, what will be the level of our artistic interpretation in comparison with a pianist who uses all techniques? Certainly lower.

I want to say that Western haiku poets must include the use of symbolic words in their poetic practice (and that means metaphors, because symbols are metaphors) if they want Western haiku to reach the depth and class of Japanese haiku. Otherwise, Western haiku is condemned to straight-line and rational expression, as the main characteristic of its culture. The focus on symbols decenters the understanding of haiku from consciousness to emotions. This is how haiku reveals itself to us as full-blooded poetry and not as „poetry that is not poetry“, as haiku was described by New Age apologists.

I started studying „keywords“ (symbols, cultural stereotypes) – a concept invented by Ban'ya Natsushi – after the founding assembly of the World Haiku Association (WHA) in Tolmin, 2000. I got the idea for the Bulgarian haiku dictionary after seeing the dictionary "50 key words of the Kuma tribe" made by Hoshinaga Fumio in Kumamoto 2007. My first idea was that the Bulgarian haiku dictionary also contains 50 key words taken from the haiku of Bulgarian poets. I stopped at 64 keywords in the first edition, and for the second edition I plan a dictionary with 100 keywords. Here is an overview of the first 70 keywords, it contains both large topics (kidai) that can be broken down into smaller topics, and small topics (which in classical „saidjiki“ would correspond to the term „kigo“). „Kidai“ and „kigo“ in classical Japanese saijiki refer to „theme“ and „subject“ or „topic“.

BULGARIAN HAIKU DICTIONARY

(first edition supplemented), list of 70 keywords in Bulgarian alphabetical order:

me, banitsa (pie), herb, god, precipitation, water, leader, time, wolf, wolf holidays, wind, child, soul, tree,

devil, language, woman, sacrifice, prison, star, gold, ideology, name, calendar, stone, Christmas, cat, dog, Levski[1], love, dream, sea, Murzilka[2], insect, sky, afterlife, letter, mountain, fruit, ancestors, bird, road, brandy, river, religion, fish, homeland, dew, runes, loneliness, world, light, freedom, sexuality, death, snowman, memory, drought, heart, shadow, theater, silence, tram, celebration, Ukraine, folklore, color, human, happiness.

Here I present one page of the Bulgarian haiku dictionary. Each vocabulary unit contains three mandatory components: a word (theme/topic), a description, and at least three haiku to illustrate it. Japanese dictionaries also contain a fourth element: the explanation of haiku which I considered unnecessary.

RUNE

Runes are the symbolic script of the ancient Bulgarians, some other steppe peoples and the Germans. Bulgarians used runes until the 10th century when they created a new script (Cyrillic) as a reaction to receiving Christianity. The Germans wrote in runes until the 12th century when they switched to Latin. In their development after the 10th century, runes lose their symbolic character and become phonetic signs like any other alphabet.

Dogs are fighting.
A bloody wound resembles
a Bulgarian rune.
.

[1] Vasil Levski – Bulgarian national hero

[2] Murzilka – The name of a Soviet youth magazine, which in Bulgarian slang means „Kremlin troll".

Flies drown
in the cattle trough,
runes drown too.

.

Like a rune,
a black butterfly flies
in and out.

Dimitar Anakiev

The Bulgarian haiku dictionary in its first edition contains 250 haiku by 115 authors as an illustration of the theme/topics.

A few notes on the first Western haiku dictionary:

-The haiku dictionary is not an academic but a poetic work, an expression of masterful haiku practice.

-A haiku dictionary necessarily expresses the worldview of its author.

-Although the haiku dictionary represents a subjective view, it is not something arbitrary; it is based on cultural documents written in haiku

- If a haiku dictionary wants to represent its culture, it must come from the „great soul of the people", which means from the poetic hearts (not a concept, but an authentic poetic document)

-The foundation of every haiku dictionary is the poetic practice of its author.

-The author of the dictionary adds to his selected haiku, the selected haiku of other poets following his poetic vision.

-Which of the seven words of a haiku is key? What word is the theme? These are sensitive questions even for experienced poets.

-Keywords in haiku are usually nouns, but they can also be adjectives and verbs.

-Haiku selected for the haiku dictionary must have high poetic qualities

-Keywords can also be „kigo“ if they are the main subject of the haiku expression

Haiku vocabulary is a constant „work in progress“. However, it is a necessary culmination of any edifice of haiku literature, its roof and a kind of insight into a particular culture through haiku.

We can present the structure of haiku literature as follows:

BUILDING OF HAIKU LITERATURE, scheme from top to bottom

A. Basic
1. national dictionary
2. national anthology
3. local and thematic anthologies
4. author's books
5. periodical edition
6. competitions
7. publications in the Internet

B. Additional
8. public poetic readings
9. archive
10. organization

At the end of the book are all the key words of the haiku published in this anthology.

Dimitar Anakiev

ПОКРИВЪТ НА СГРАДАТА ЗА ХАЙКУ ЛИТЕРАТУРА

(Въведение)

Тази година българското хайку отбелязва две важни годишнини: 50 години писане на хайку и 25 години от основаването на Българския хайку клуб, което не само отбелязва началото на организирания хайку живот в България, но и поставя българското хайку на световната карта. По повод отбелязването на двойната юбилейна година, освен различни съпътстващи събития, каквито не липсват в България, бяха издадени и няколко книги.

Първата сред книгите беше антология на българското хайку, издадена в САЩ на английски език, в която 70 автори бяха представени с по едно хайку (Димитър Анакиев, „Човек, антология на българското хайку“, Red Moon Press, VA, 2023). Ето какво, между другото, написах в предговора на тази книга:

„Всяко изкуство и литература служат за изразяване на идеи, включително хайку литературата. Когато избирах стихотворения, основната ми задача беше да разгледам тези идеи и да ги подбера въз основа на тяхната оригиналност и емоционална дълбочина. Постоянно имах предвид двата критерия, вече определени от Башо: „поетична правдивост“ и „допълнително значение“ (метафора). Когато определях формата на хайку, се придържах към основния стандарт за културен обмен, предписан от Международния PEN: „всички форми са универсални, всички култури са равни“. Което означава, че считах хайку за форма от 5-7-5 срички със задължително спазване на

институцията на „поетическата свобода“, която позволява на всеки автор да адаптира формата към своите изразни нужди. Ясно е, че японските културни стереотипи, като сенрю, киго или шасей, не могат да бъдат определящи при разглеждането на българското хайку, особено след като тези стереотипи не са част от определението за хайку в Япония, а повече или по-малко представляват естетически тенденции, характерни за различни културни политики (например сенрю изобщо не съществува в ерата Башо, киго е маргинална техника и дори самият термин хайку произхожда много векове по-късно). ... Тази колекция от български хайку ясно подчертава трите най-типични характеристики на българските автори, а именно анимизъм, митология и традиционализъм, и веднага след това въображение и живописност на изразяването. Българската култура е, точно както японската, „култура на сърцето“. В този смисъл българското хайку се различава от това, което обикновено смятаме за „западно хайку“, т.е. хайку, което е продукт на рационална култура.

На следващата година в издателство gabriell-e-lit на български език е публикувана разширена антология със същото заглавие, редактирана съвместно от Димитър Анакиев и Габриела Цанева (електронно и печатно издание).

В тази антология има над 200 автори, всеки от които е представен с 5 хайку, заедно със сродни форми (хайбун и ренсаку) и селекция от детски хайку.

Работейки върху много по-голяма извадка, установихме, че определени жанрове са ясно очертани в българското хайку.

Кои са жанровете на българското хайку? Тук изброявам само онези 5 жанра, които са доказани от авторски книги, а 6-ти без книга по неразбираеми причини.

1-ви жанр АВТОРСКО ХАЙКУ, това е жанр, в който правилата за писане се определят от самия автор.

2-ри жанр НАРОДНО ХАЙКУ (НАРОДНО ХАЙКУ), един от най-популярните, традиционно и фолклорно ориентиран.

3-ти жанр БУРЖОАЗНО ХАЙКУ, също много популярен, се характеризира с неисторичност и рационален израз, много близък до това, което считаме за „западно хайку".

4-ти жанр ПОЛИТИЧЕСКО ХАЙКУ (с под жанрове АНТИВОЕННО ХАЙКУ, ТРУДОВО ХАЙКУ и ПАТРИОТИЧНО ХАЙКУ).

5-ти жанр ЖЕНСКО ХАЙКУ („женски почерк").

6-ти жанр ДЕТСКО и СТУДЕНТСКО ХАЙКУ.

Всички жанрове могат да се появят в две основни форми: класическа (а ла Кьоши) и съвременна (гендай).

Уместно е също така да се разглежда „сенрю" като един от жанровете в хайку, както е практиката в Япония. Въпросът обаче е дали на Запад трябва да използваме термина „сенрю", който Западът не разбира, или просто трябва да казваме „сатирично хайку".

От философска гледна точка „сенрю" е хайку, в което доминира диалектическото мислене, за разлика от преобладаването на метафизичното мислене в онези хайку, чийто основен аспект е природата. Тези две философски перспективи обаче могат да се про-

никват взаимно и само авторът може да реши какъв вид поезия пише и как тя трябва да се разглежда и нарича. Външните параметри за решаване на този въпрос извън авторството са несигурни.

За съжаление, думата „сенрю“ често се използва на Запад като средство за естетическа цензура.

Накрая бих искал специално да насоча вниманието ви към третата книга, която издадохме в България по случай гореспоменатия юбилей. Тази книга е „Български хайку речник“ – тоест „Българско сайджики“, базирано на „ключови думи“.

Тази книга е значима, защото е първото национално „сайджики“ в историята на хайку на Запад. Но преди да опиша накратко тази книга, нека ви напомня за основните техники на писане на хайку.

Хайку има три основни техники за писане:

1. Форма
2. Прекъсване на повествованието (перипетия)
3. Символични думи

Формата е основната, най-разпространената и най-добре разбираема техника на хайку на Запад, поради своята универсалност.

Прекъсването на повествованието също е широко разпространена техника на хайку, макар и не винаги разбирана (често е по-скоро резултат от маниеризъм, отколкото функционално).

Използването на символични думи е най-трудната и най-високопоставена техника, която Западът все още не е възприел, защото не е част от западната традиция. Опитите за пренаписване на японското

„киго“ имат ограничения на Запад, просто защото „киго“ е японски културен стереотип, който не съществува на Запад.

В този момент трябва да се зададе един въпрос. Ако си представим за момент, че не сме хайку поети, а, да речем, пианисти, и че свирим на пиано, без да използваме една от ключовите техники, какво ще бъде нивото на нашата художествена интерпретация в сравнение с пианист, който използва всички техники? Със сигурност по-ниско.

Искам да кажа, че западните хайку поети трябва да включат използването на символични думи в поетичната си практика (а това означава метафори, защото символите са метафори), ако искат западното хайку да достигне дълбочината и класата на японското хайку. В противен случай западното хайку е обречено на праволинейно и рационално изразяване, като основна характеристика на своята култура. Фокусът върху символите децентрира разбирането на хайку от съзнанието към емоциите. Ето как хайку ни се разкрива като пълнокръвна поезия, а не като „поезия, която не е поезия“, както хайку е било описано от апологетите на Ню Ейдж.

Започнах да изучавам „ключови думи“ (символи, културни стереотипи) – концепция, изобретена от Баня Нацуши – след учредителното събрание на Световната хайку асоциация (СХА) в Толмин през 2000 г. Идеята за българския хайку речник ми хрумна, след като видях речника „50 ключови думи на племето Кума“, съставен от Хошинага Фумио в Кумамото през 2007 г. Първата ми идея беше, че българският хайку речник съдържа и 50 ключови думи, взети от хайку на български поети. Спрях се на 64 ключови думи в първото издание, а за второто

издание планирам речник със 100 ключови думи. Ето общ преглед на първите 70 ключови думи, той съдържа както големи теми (кидай), които могат да бъдат разделени на по-малки теми, така и малки теми (които в класическото „сайджики“ биха съответствали на термина „киго“). „Кидай“ и „киго“ в класическото японско сайджики се отнасят до „тема“ и „предмет“ или „предмет“.

БЪЛГАРСКИ ХАЙКУ РЕЧНИК

(първо допълнено издание), списък със 70 ключови думи в български азбучен ред:

аз, баница (пай), билка, бог, валежи, вода, водач, време, вълк, вълчи празници, вятър, дете, душа, дърво, дявол, език, жена, жертвоприношение, затвор, звезда, злато, идеология, име, календар, камък, Коледа, котка, куче, Левски[3], любов, мечта, море, Мурзилка[4], насекомо, небе, задгробен живот, писмо, планина, плод, предци, птица, път, ракия, река, религия, риба, родина, роса, руни, самота, свят, светлина, свобода, сексуалност, смърт, снежен човек, памет, суша, сърце, сянка, театър, тишина, трамвай, празник, Украйна, фолклор, цвят, човек, щастие.

Тук представям една страница от българския хайку речник. Всяка речникова единица съдържа три задължителни компонента: дума (тема), описание и поне три хайку, които я илюстрират. Японските речници съдържат и четвърти елемент: обяснението на хайку, което сметнах за ненужно.

---

[3] Васил Левски — български национален герой

[4] Мурзилка – името на съветско младежко списание, което на български жаргон означава „кремълски трол“.

РУНИ

Руните са символичната писменост на древните българи, някои други степни народи и германците. Българите са използвали руни до 10-ти век, когато създават нова писменост (кирилица) като реакция на приемането на християнството. Германците са писали с руни до 12-ти век, когато са преминали на латиница. В развитието си след 10-ти век руните губят символичния си характер и се превръщат във фонетични знаци като всяка друга азбука.

Кучета се бият.
Кървава рана прилича на
българска руна.
.
Мухи се давят
в коритото за добитък,
руните също се давят.
.
Като руна,
черна пеперуда лети
вътре и навън.

Димитър Анакиев

Българският хайку речник в първото си издание съдържа 250 хайку от 115 автори като илюстрация на темата/темите.

Няколко бележки за първия западен хайку речник:

- Хайку речникът не е академично, а поетично произведение, израз на майсторска хайку практика.

- Хайку речникът задължително изразява мирогледа на своя автор.

- Въпреки че хайку речникът представлява субективен поглед, той не е нещо произволно; той се основава на културни документи, написани на хайку.

- Ако един хайку речник иска да представи своята култура, той трябва да произлиза от „великата душа на народа“, което означава от поетичните сърца (не концепция, а автентичен поетичен документ).

- Основата на всеки хайку речник е поетичната практика на неговия автор.

- Коя от седемте думи на хайку е ключова? Коя дума е темата? Това са чувствителни въпроси дори за опитни поети.

- Ключовите думи в хайку обикновено са съществителни, но могат да бъдат и прилагателни и глаголи.

- Хайку, избрано за хайку речника, трябва да притежава високи поетични качества.

- Ключовите думи могат да бъдат и „киго“, ако са основният обект на хайку израза.

Хайку речникът е постоянна „работа в процес на разработка“. Той обаче е необходима кулминация на всяка структура на хайку литературата, нейният покрив и вид поглед върху определена култура чрез хайку.

Можем да представим структурата на хайку литературата по следния начин:

ИЗГРАЖДАНЕ НА ХАЙКУ ЛИТЕРАТУРА, схема отгоре надолу

А. Основна

1. национален речник

2. национална антология
3. местни и тематични антологии
4. авторски книги
5. периодично издание
6. конкурси
7. публикации в интернет

Б. Допълнителна

8. публични поетични четения
9. архив
10. организация

В края на книгата са всички ключови думи на хайку, публикувани в тази антология.

Димитър Анакиев

PREFACE

The basic idea of the book was to gather in one place a certain selection of haiku from different national literatures in order to be able to see the current state of haiku literature in the world and the place of Bulgarian haiku in it.

During the work, this concept spread, so I won't be surprised if someone sees some kind of textbook in this anthology. My intention was certainly to point out the possibilities of developing haiku as a cosmopolitan literature. This development cannot bypass local specificities.

I owe a big „thank you“ to all the editors who collaborated on the „Out of Sun and Water“ project.

We took the title from the motto of the heraldic coat of arms of the Bulgarian Haiku Club, which was created by visualizing the word "poet" written in Bulgarian runes.

I owe special thanks to the publisher Gabriela Tsaneva and her publishing house „gabriel-e-lit“, which in recent years has been the leading publisher of haiku literature not only in Bulgaria but also beyond.

Dimitat Anakiev,
Village Groznatovci, Mountain Vartop,
December 14, 2025

ПРЕДГОВОР

Основната идея на книгата беше да се събере на едно място определена селекция от хайку от различни национални литератури, за да може да се види актуалното състояние на хайку литературата в света и мястото на българското хайку в нея.

По време на работата тази концепция се разпространи, така че няма да се изненадам, ако някой види някакъв учебник в тази антология. Моето намерение със сигурност беше да посоча възможностите за развитие на хайку като космополитна литература. Това развитие не може да подмине местните специфики.

Дължа голямо „благодаря“ на всички редактори, които сътрудничиха по проекта „От слънце и вода“.

Заглавието взехме от мотото на хералдическия герб на Българския хайку клуб, който беше създаден чрез визуализиране на думата „поет“, написана с български руни.

Дължа специални благодарности на издателката Габриела Цанева и нейното издателство „gabriel-e-lit“, което през последните години е водещият издател на хайку литература не само в България, но и извън нея.

Димитър Анакиев,
Село Грознатовци, Планината Вертоп,
14 декември 2025 г.

ЖАНРОВЕ / GENRES

1. Author's haiku

(Pat Boran, Alain Kervern, Lee Gurga, Natalia Rodriguez, Dimitar Anakiev)

1. Авторски хайку

(Пат Боран, Ален Керверн, Лий Гурга, Наталия Родригес, Димитър Анакиев)

Пат Боран, Ирландия,

ФОРМА НА ВЪЛНИ, 15 хайку

Pat Boran, Ireland[5], WAVEFORMS[1], 15 haiku

*

This. Then this … and this …
A lone crab scuttles between
islands of stillness.

Това. После това... и това...
Самотен рак се промъква между
острови от тишина.

*

Incredibly smooth,
morning's newly washed-up stones –
like fresh eggs, or fruit.

Невероятно гладки,
новоизхвърлени камъни на сутринта –
като пресни яйца или плодове.

*

When the Vikings came
there was nothing here. A breeze
is the wind of change.

Когато викингите дойдоха,
тук нямаше нищо. Бриз
е вятърът на промяната.

---

[5] *WAVEFORMS, Bull Island Haiku, Orange Crate Books, Dublin, Ireland 2015*

*
Poor old Captain Bligh,
never guessed what was to come –
bounty by and by.

Бедният стар капитан Блай,
никога не е предполагал какво ще дойде –
изобилие от време на време.

*
When I was a boy
we drove out here once, these dunes
like the ruins of Troy.

Когато бях момче,
веднъж карахме тук, през тези дюни
като руините на Троя.

*
Small dogs running free;
fitful, feigning, doubling back –
the sea on its leash.

Малки кучета тичат свободно;
неспокойни, преструващи се, връщат се назад –
морето с каишката си.

*
Sleepers, nuts and bolts;
and, between the gaps, the air
in which this world floats.

Траверски, с гайки и болтове;
и, между пролуките, въздухът,
в който този свят се носи.

*
As precise as word
son a page, in the fresh mud –
the language of birds.

Точно като дума
на страница, в прясната кал –
езикът на птиците.

*
Empty at first sight,
unless that is the message –
a bottle of light.

Празно на пръв поглед,
освен ако това не е посланието –
бутилка светлина.

*
The world's axis shifts:
from a garden in Clontarf
cherry blossom drifts.

Оста на света се измества:
от градина в Клонтарф
черешов цвят се носи.

*
Look what we've just found,
something religions yearn for –
the sky on the ground.

Вижте какво току-що открихме,
нещо, за което религиите копнеят –
небето на земята.

*
It's all about light –
bird song, child's play, plankton bloom,
the weed's dizzy height …

Всичко е свързано със светлината –
песен на птици, детска игра, цъфтеж на планктон,
замайващата височина на плевелите…

*
„Bee orchid, I know
you're here somewhere, but it's late.
Soon I'll have to go."

„Пчела орхидея, знам,
че си тук някъде, но е късно.
Скоро ще трябва да тръгвам."

*
Sharing cigarettes,
old man sitting on the wall
with his former self.

Споделяйки цигари,
старец, седнал на стената
с предишното си аз.

*
(As the buddhists sing
to the ice-cream man, Make me
one with everything.)

(Докато будистите пеят
на сладоледяря, Направи ме
едно с всичко.)

Ален Керверн, Бретан, Франция

ПОРТРЕТИ НА СВЕТА, 17 хайку

Alain Kervern, Brittany, France

LES PORTES DU MONDE[6], 17 haiku

*

Du gosier de la ville
Les néons
Montés en grain

От гърлото на града
Неоновите светлини
Гранулирани

From the city's throat
The neon lights
Granulated

*

Il pleut noir
Les ombres s'accroypussent
Au fond de l'aube

It's raining black
Shadows are crouching
In the depths of dawn

Вали черен дъжд
Сенките са се свили
В дълбините на зората

---

[6] *LES PORTES DU MONDE, Edition Folle Avoine, Rennes, France, 2013*

*
A chaque pas
Un pylône
Blesse la luna

At every step
A pylon
Wounds the moon

На всяка стъпка
Пилон
Ранява луната

*
Enfouie
Sous les klaxons
La chanson de mon fils

Buried
Beneath the honking horns
My son's song

Погребана
Под клаксоните,
Песента на сина ми

*
La rire de la vieille dame
Déplié
Contre la mur

The old lady's laughter
Unfolded
Against the wall

Смехът на старата дама
Се разгърна
Срещу стената

*
A peine éclos
Per bancs entiers les mots
Se jettent dans le vide

Barely hatched words
In whole rows
Throw themselves into the void

Едва излюпени думите
На цели редове
Се хвърлят в празнотата

*
Du fond des rues
Le Voie Lactée regagne
La surface

From the depths of the streets
The Milky Way returns to
The surface

От дълбините на улиците,
Млечният път се завръща
на Повърхността

*
Derrière le guichet
Ce météore
Momifié

Behind the ticket window,
This mummified
Meteor

Зад гишето за билети,
Този мумифициран
Метеор

*
Splashes at the windows
The sunset
Devours its children

Пръски по прозорците
Залезът поглъща
Децата си

*
A l'aréte des toits
L'arc-en-ciel
Les doights coupés

At the rooftop ridge,
The rainbow,
The severed fingers

По билата на покривите,
Отрязаните пръсти
на дъгата

*
Entre deux grues
Les heures font pivoter
Le ciel sur ses gond

Between two cranes,
the hours turn the sky
on its hinges.

Между два крана,
часовете обръщат небето
на пантите си.

*
Il tient la ville
Au bout des ailes
Le goéland sacre des tempêtes

He holds the city
At the tips of his wings
The sacred seagull of storms

Тя държи града
На върха на крилете си
Свещената чайка на бурите.

*
Débâcle des trottoirs
Ta voix seule
Prisonnière des glaces

The sidewalks crumble,
your voice alone,
imprisoned in ice

Тротоарите се рушат,
само гласът ти,
затворен в лед.

*
Dans le ventre
Des caseirs
Le soleil ne bouge plus

In the belly
of the hutches,
the sun no longer moves.

В коремите на къщите
Слънцето
Вече не се движи.

*
De ton visage
La mer
S'est retirée

The sea
Has receded
From your face

От лицето ти
Морето
Се е отдръпнало.

*
Une pierre
Entrant le silence
Dans sa chute

A stone,
Entering silence
In its fall

Камък,
Навлиза в тишина
при падането си

*
Totémisée
Une femme de brume
Dans les saules

Totemized
A woman of mist
In the willows

Тотемизирана
жена от мъгла
във върбите

Лий Гурга, САЩ

ШЕПОТЪТ, КОЙТО ПОЖЕЛАХ, 16 хайку

Lee Gurga, USA

THE WHISPER I WISHED FOR[7], 16 haiku

*
All Hallow's Eve
fitting a new set
of false teeth

Вси светии
поставяне на нов комплект
изкуствени зъби

*
rooster crowing
two old soldiers
at the bar

петел пее
двама стари войници
в бара

*
forgotten for today
by the one true god
autumn mosquito

забравен за днес
от единствения истински бог
есенен комар

---

[7] *THE WHISPER I WISHED FOR, Modern Haiku Press, Champaign, Illinois, USA, 2016*

*
winding a bobbin
cotton the color of
her husband's winter

навит на макара
памучен конец с цвета на
зимата на съпруга й

*
petal fall
the blossom end
of the fetus

пада венчелистчето
цъфтящия край
на плода

*
hummingbird!
I shave off my sorrow
with a new razor

колибри!
бръсна мъката си
с нова самобръстачка

*
first snow a practicing non-believer

*
първи сняг – религиозна практика на невярващия

*
foolish enough
to follow me home:
evening star

достатъчно глупава
да ме последва до вкъщи:
вечерна звезда

*
warm pillow
here tonight
for small repairs

топла възглавница
тук тази вечер
за малко възстановяване

*
shy smile light as a feather as a refugee

срамежлива усмивка
лека като перце,
като бежанец

*
hilltop cemetery
touching another world
with my tongue

гробище на хълм
докосвам друг свят
с езика си

*
first snow
the eyes of the snowman
in my pocket

първи сняг
очите на снежния човек
в джоба ми

*
ejaculation
a softening
of grief

еякулация
омекване
на скръбта

*
ultrasound
      your inner
            dolphin

ултразвук
твоят вътрешен
делфин

*
runaway moon painting the lips of her myth

беглата луна
рисува нейната
легенда

*
hard to say the soldier's eyes

трудно е да кажеш
какво премълчават
очите на войника

Наталия Фернандес, Испания

ХАЙКУ:
ЗА СЕЗОНИ, НАСЕКОМИ И МОМЕНТИ

Natalia Fernandez, Spain,

HAIKUS:
DE ESTACIONES, INSECTOS Y MOMENTOS

*
Lluvia hacia dentro,
al origen del río...
llena de vida

Rain inward,
to the river's source...
full of life

Дъжд навътре,
към извора на реката...
пълен с живот

*
Hélices de los tilos
amarillean
sobre las luces blancas

Linden leaves
turn yellow
above the white lights

Липови листа
пожълтяват
над белите светлини

*
Se ha encendido el verano
en las espigas.
La mariposa ciega

Summer has ignited
in the ears of corn.
The blind butterfly

Лятото разпалено
в царевичните класове.
Сляпата пеперуда.

*
Se agacha el horizonte.
Un canto leve
se eleva desde el mar

The horizon bows.
A soft song
rises from the sea

Хоризонтът се покланя.
Нежна песен
се издига над морето.

*
Hiedra del muro:
la revela la luna
en su silencio

Ivy on the wall:
the moon reveals it
in its silence

Бръшлян върху стената:
луната го разкрива
в тишината си

*
Remonta el salmón
los restos del deshielo.
La luz renace

The salmon swims upstream
amidst the remnants of the thaw.
Light is reborn

Сьомгата плува нагоре по течението
сред остатъците от размразяването.
Светлината се преражда

*
La primavera;
pétalos que nos miran
desde la brisa

Spring;
petals that gaze at us
from the breeze

Пролет;
венчелистчета, които ни гледат
от бриза

*
Cruzando el río –
a través de los peces –
el plenilunio

Crossing the river –
through the fish –
the full moon

Пресичаща реката –
през рибите –
пълната луна

*
Cobre en el cielo.
La luna se desgaja
hasta ser agua

Copper in the sky.
The moon breaks apart
until it becomes water

Мед в небето.
Луната се разпада
докато става вода

*
De noche llegan
ubicuos vendavales
sin atadura

At night,
ubiquitous gales arrive
unbound

През нощта
вездесъщи бури пристигат
неограничени

*
Queda el silencio.
Nosotros lo inventamos
junto a las aguas

Silence remains.
We invented it
by the waters

Тишина остава.
Измислихме я
от водите

*
Las libélulas
extintas sobre la miel.
Un mal augurio.

Dragonflies
extinct upon the honey.
A bad omen.

Водни кончета
изчезнали върху меда.
Лоша поличба.

*
Somos eclipse.
Las lunas derramadas
sobre la sombra.

We are eclipse.
The moons spilled
over the shadow.

Ние сме затъмнение.
Луните са разляти
над сянката

*
El tiempo cesa
en la mirada sutil.
Solo es regreso.

Time ceases
in the subtle gaze.
It is only return.

Времето спира
в неуловимия поглед.
То е само завръщане.

*
Oblicuo junco:
nunca se vanagloria
de sobrevivir.

Slanting reed:
it never boasts
of surviving.

Наклонена тръстика:
тя никога не се хвали
с оцеляване.

Димитър Анакиев

РАЗХОДКА С КУЧЕ[8], 15 хайку

Dimitar Anakiev

WALK WITH THE DOG, 15 haiku

*

Есенна гора.
Разхождам се с кучето,
което вече го няма.

Autumn forest.
I walk with the dog,
which is no longer there.

*

Работническата класа
бърза, бърза, бърза, за да
хване асансьора.

Working class
hurries, hurries, hurries
to catch the escalator.

*

На Балканите,
наричайки ги рустик,
растат свастики.

In the Balkans
calling the name of rustic
swasticas grow.

---

[8] *СТЪПАЛА, ОБРАСЛИ С МЪХ, Collected works by Dimitar Anakiev, first book, gabriel-e-lit, Sofia, Bulgaria, 2024*

*
Използвайки тялото си
да разруши империализма –
копче паднало в зори

Using its body
to destroy imperialism –
a button dropped at dawn

*
Едно дете вътре в мен
се люлее през мъглата
над дълбоката вода.

A child inside me
swings through the mist
over the deep water.

*
Пролетна вечер.
Колелото на бронотранспортьора
смачква гущера.

Spring evening.
The wheel of the troop carrier
crushes a lizard.

*
Вятърът на Ерос
и вятърът на Танатос
в черупката на рапана.

The wind of Eros
and the wind of Thanatos
in the shell of the rapan.

*
Капка от кладенец.
Гробари изкопаха
прадядова кост.

A drop from a well.
Gravediggers dug up
an ancestor's bone.

*
Благодарна
на всички, които я хапват,
баница със сирене.

Grateful
to everyone who eats it,
cheese pie.

*
Нова година.
На перваза на прозореца
събрани мъртви мухи.

New Year.
Dead flies gathered
on the windowsill.

*
от балкона недостижими планини

from the balcony unreachable mountains

*
Обръснах брадата си –
залепваща мъгла
под планината.

I shaved my beard –
sticky mist
under the mountain.

*
Две мълчания
и два месеца се срещат
в мечта на пеперуда.

Two silences
and two moons meet
in a butterfly's dream.

*
Млада трева –
планината кърви от шлем,
пълен с мечти.

Young grass –
the mountain bleeds from a helmet
full of dreams.

*
Говорим за предци.
Думите ни отнасят
непознати птици.

We are talking about ancestors.
Our words carried away
by unknown birds.

2. Женски почерк (феминистко хайку)

2. Female handwriting (feminist haiku)

Саюми Камакура

СЕДЕМ ЗАЛЕЗА, 13 хайку

Sayumi Kamakura

SEVEN SUNSETS[9], 13 haiku

*

I wonder:
can we live together
with selfish garbage?

Чудя се:
можем ли да живеем заедно
с егоистични боклуци?

*

Saké overflowing
it's cup –
is it happy?

Саке прелива
от чашата си –
щастливо ли е?

[9] *SEVEN SUNSETS, Allahabad, India, 2013*

*
Orpheus crying –
I wonder:
will my husband cry?

Орфей плаче –
Чудя се:
ще се разплаче ли съпругът ми?

*
„Good morning“ to you –
My lips in the shape
of a triangle

„Добро утро“ ти казвам –
Устните ми във формата
на триъгълник

*
With my breasts,
I'm blocking
your spring breeze

С гърдите си
спирам
твоя пролетен бриз

*
A man comes back –
even his shoulders
and tongue are cold

Един мъж се завръща –
дори със студени рамене
и език

*
An arm of happiness
as my pillow –
wanting to sleep

Ръката на щастието
е като възглавницата ми –
чака да заспя

*
Meeting a whale
after seven sunsets
and six capes

Да срещнеш кит
след седем залеза
и шест носа

*
A music box –
I want to see you
again and again

Музикална кутия –
искам да те вижда
отново и отново

*
An acorn falls,
knowing the depth
of your heart

Един жълъд падна,
опознавайки дълбината
на сърцето ти

*
Picking up a breeze,
let us return
to the sunset

По поривите на бриза,
нека се върнем
към залеза

*
A bud starting to sprout
while you push
on my back

Пъпка започва да кълни
докато притискаш
гърба ми

*
I believe in the
whereabouts of your river
and cross the bridge

Вярвам
в мястото на твоята река
и пресичам моста

3. Worker's haiku

3. Работническо хайку

Ману Кант, Чандигарх, Индия, 17 хайку

О, ПЪТНИ РАБОТНИЦИ[10]

Manu Kant, Chandigarh, India, 17 haiku

O, ROAD WORKERS[1]

*

O, road workers!
Come hither, please
& show me thy fate line

О, пътни работници!
Елате тук, моля
и ми покажете линията на съдбата си

*

The laughing Buddha[11]
tell me
what was so funny about your times?

Смеещият се Буда
кажи ми
какво беше толкова смешно във времето ти?

[10] *O, ROAD WORKERS, Kartini s dumi i bagri, Sofia, Bulgaria, 2025*

[11] Смеещият се Буда – фигура в китайския будизъм, която символизира радост, удовлетворение и просперитет

*
class reaunion –
from which victorious battles
are you back?

среща на класа –
от кои победоносни битки
се върнахте?

*
Afzal Guru[12] hanged –
just when winter in Kashmir
was given way to spring

Афзал Гуру обесен –
точно когато зимата в Кашмир
отстъпи място на пролетта

*
Yes, Kashmir is part of India
but it also has a brain
located in Shinagar

Да, Кашмир е част от Индия
но има и мозък
намиращ се в Шинагар

[12] Афзал Гуру (1969-2013), сепаратист на Кашмир, обесен от индийското правителство

*
haiku vs senryu business –
tell me instead if America
is a totalitarian capitalist state?

хайку срещу сенрю бизнеса –
кажете ми вместо това дали Америка
е тоталитарна капиталистическа държава?

*
Other haiku too actual and sharp.
How many of us dare to write
so direct poetry?

Други хайку твърде актуални и остри.
Колко от нас смеят да пишат
толкова директна поезия?

*
another US shooting –
just like the cyclical crisis
of capitalism

още една стрелба в САЩ –
точно като цикличната криза
на капитализма

*
before the mirror –
a Dalit[3] makes up
for a smile to alight on her face

пред огледалото –
една далит[13] се гримира
за да се усмихва, за да разцъфне лицето ѝ

*
drought conditions –
the poor farmer's eyes
a broken mirror

суша –
очите на бедния фермер
счупено огледало

*
telling my daughter about the Soviet Union –
I begin with
once upon a time

разказвайки на дъщеря си за Съветския съюз –
Започвам с
имало едно време

[13] Далит – най-ниското стъпало сред индусите в кастовата индуистка религия, които обикновено извършват цялата ръчна и черна работа. Далит е обозначение за група хора, традиционно считани за недосегаеми.

*
kulak[4]
with a human face –
there must be a copyright violation

кулак
с човешко лице –
трябва да е нарушено авторско право

*
you swear by your Santa –
I have seen kid ragpickers
giving our world a second chance

кълнеш се в твоя Дядо Коледа –
Виждал съм деца, които събират парцали
давайки на нашия свят втори шанс

*
I bump into my ex-psychiatrist –
she tells me
„you can step into the same river twice“

Сблъсквам се с бившата си психиатърка –
тя ми казва
„можеш да влезеш в една и съща река два пъти“

*
Marx on hold –
my 8-yr-old daughter
still obsessed with Barbie

Маркс на изчакване –
8-годишната ми дъщеря
все още е обсебена от Барби
*

peering closely at the tag
American flag
made in China

взирайки се внимателно в етикета
американско знаме
произведено в Китай

*
rising above
the National Anthem
the ringtones

издигащ се над
националния химн
звън

NOTES:

[1] Laughing Buddha - figure in Chinese Buddhism who symbolizes joy, contentment, and prosperity

[2] Afzal Guru (1969-2013), Kashmir's separatis hunged by Indian government.

[3] Dalit – the lowest rung of Hindus in the casteist Hindu religion who generally do all the manual & menial work. Dalit is a designation for a group of people traditionally regarded as untouchable.

[4] kulak – a big landlord in Russian

4. Haiku for Children

4. Хайку за деца

LONELINESS[14], by Gabriel Rosenstock, Ireland

САМОТА, от Габриел Розенсток, Ирландия

*

croak! croak!
a frog hiding
(maybe two?)

кряк! кряк!
жаба се крие
(може би две?)

*

seagulls
they have something
on their mind

чайки
те имат нещо
на ума си

*

I dreamed of falling leaves
and awoke – the leaves
had fallen

Сънувах падащи листа
и се събудих – листата
бяха паднали

[14] *published by author in Ireland, 2025*

*
where did they come from
where are they going?
sheep on the road

откъде дойдоха
накъде отиват?
овце на пътя

*
you're alive – I'm alive
stars are alive
alive alive oh!

жив си – аз съм жив
звездите са живи
живи живи о!

*
my sister's toenails
in a word...
scary

ноктите на краката на сестра ми
с една дума...
страшно

*
lonilynes loneyless
loynyliness...
I can't spell it

самота без самота
лоялност…
не мога да го напиша

*
counting turkeys...
the turkey-girl's head
is swimming

броя пуйки…
главата на момичето-пуйка
плува

*
cobbler...
a large hole
in his shoe

обущар…
голяма дупка
в обувката му

*
little rabbit!
your whiskers
have stopped trembling

малък заек!
мустаците ти
са спрели да треперят

*
„...and then I'll thrash the Brits –
in India!“
good luck, Napoleon

„… и тогава ще бия британците –
в Индия“
успех, Наполеон

*
frogs
searching for the source
of ripples

жаби
търсят източника
на вълничките

*
young boy...
shoes matching
his hair

малко момче…
обувките приличат
на косата му

*
jumping
out of the page!
a haiku about a frog

скача
от страницата
хайку за жаба

*
creak of oars..
he rarely hears it now
boatman

скърцане на гребла…
той рядко го чува сега
лодкар

*
what language
do they speak?
mermaids

на какъв език
говорят?
русалки

*
tread softly, softly...
our fragile
universe

стъпва тихо, тихо…
нашата крехка
вселета

5. Student's haiku

5. Ученически хайку

SLOVENIAN HIGH SCHOOL HAIKU[15]

(14-18 year old) compiled & edited by Edin Saračević, Slovenia

СЛОВЕНСКО ХАЙКУ ЗА ГИМНАЗИИ

(14-18 години) съставено и редактирано от Един Сарачевич, Словения

1.
tisoč tišin
ene noči
te ni

a thousand silences –
one night
you are gone

хиляда мълчания –
една нощ
ти си тръгна

Rok Vahter / Рок Вахтер

[15] *HAIKU¹, Slovenian high school haiku competition almanac, 1-25, Gimnazija Vič, Ljubljana, Slovenia, 2001-2025*

2.
Ptice selivke
za hip spremenijo
vonj v zraku

Migratory birds
change the smell in the air
in an instant

Прелетните птици
променят миризмата във въздуха
за миг

Maja Cimerman / Мая Цимерман

3.
Tišina med nama
se razleze po mestu.
Zapreva oči.

The silence between us
spreads throughout the city.
Let's close the eyes.

Тишината между нас
се простира из целия град.
Нека затворим очи.

Eva Oršič / Ева Оршич

4.
Na tvoji postelji
počiva
muca

There is
a pussy
on your bed

Има
вагина
на леглото ти

Aja Dobnik / Ая Добник

5.
Telefon. Pivo.
Pivo. Telefon. Pivo.
Pivo. Telefon.

Telephone. Beer.
Beer. Telephone. Beer.
Beer. Telephone.

Телефон. Бира.
Бира. Телефон. Бира.
Бира. Телефон.

Blaž Marot / Блаз Марот

6.
Ljubezen je v zraku,
na mojem obrazu
ffp3 maska.

Love is in the air,
on my face
ffp3 mask.

Любовта е във въздуха,
на лицето ми
маска ffp3.

Neli Dolinar / Нели Добинар

7.
nekaj za dušo
topla postelja in on
jazz

something for the soul
warm bed and he
jazz

нещо за душата
топло легло и той
джаз

Julija Lubej / Джулия Любеж

8.
Ponedeljek zjutraj –
iphone séde
k androidu.

Monday morning –
iphone sits
next to android.

Понеделник сутрин –
айфон седи
до андроид.

Žan Gabrovšek / Жан Габровчек

9.
Torek:
jaz pa še vedno ne vem,
kaj je haiku.

Tuesday:
I still don't know
what a haiku is.

Вторник:
Още не знам
какво е хайку.

Jan Bezjak Kokalj / Ян Безжак Кокалж

10.
Partner,
poklic,
ruska ruleta.

Partner,
profession,
Russian roulette.

Партньор,
професия,
Руска рулетка.

Ana Škerbec / Ана Шкербек

11.
knjiga poezij
neznosen vonj
čustev neznanca

poetry book
unbearable smell
of stranger's feelings

стихосбирка
непоносима миризма
на чувствата на непознат

Tanja Božić / Таня Божич

12.
Med nama
ni kemije, samo
varnostna razdalja.

There is no chemistry
between us,
just a safe distance.

Няма химия
между нас,
само безопасна дистанция.

Ela Potočnik / Ела Поточник

13.
Neznanje beži
skozi odprto okno
stare učilnice

Ignorance escapes
through the open window
of the old classroom

Невежеството бяга
през отворения прозорец
на старата класна стая

Aja Dobnik / Ая Добник

14.
pred poukom
večkrat sladkana kava
okušam le strah

before class
multiple times sweetened coffee
I only taste fear

преди час
многократно подсладено кафе
Усещам само вкус на страх

Neža Kastelic /Нежа Кастелич

15.
Listava knjigo,
vonj, po
neizrečenih besedah.

We leaf through the book,
smell, for
unspoken words.

Прелистваме книгата,
подушваме за
неизказани думи.

Rubi Karolina Kaštrun / Руби Каролина Каштрун

16.
Zapuščen vrtiljak.
Zlomljena gugalnica.
Digitalno otroštvo.

Abandoned carousel.
Broken swing.
Digital childhood.

Изоставена въртележка.
Счупена люлка.
Дигитално детство.

Ana Kumperger / Ана Кумпергер

НАЦИОНАЛНИ СЕЛЕКЦИИ

NATIONAL SELECTIONS

German quality haiku of all time, Selection and translations into English by Klaus-Dieter Wirth

Немски хайку с високо качество за всички времена, подбор и преводи на английски от Клаус-Дитер Вирт

*

Frost
ich flüchte in den Sommer
des Fotoalbums

Frost
I flee into the summer
of the **photo** album

Слана
Бягам в лятото
от фотоалбума

Christa Beau / Криста Бо

*

Im Treppenhaus
dein Lächeln
ist schon oben

In the staircase
your **smile**
already upstairs

На стълбището
усмивката ти
е вече горе

Gerd Börner / Герд Бьорнер

*

Haltestelle
die Wärme in meinem Rücken
steigt aus

bus stop
the **warmth** in my back
steps out

автобусна спирка
топлината в гърба ми
излиза

Luise Eilers / Луизе Айлерс

*
gefällte Kiefern
das Licht des Himmels
nun ohne Halt

cut down pines
the **light** of the sky
without any support

отсечени борове
светлината от небето
без никаква опора

Gerda Förster / Герда Фьорстер

*
Blätter schweben
im Abendlicht – wie schwer
so leicht zu sein

leaves are floating
in the evening **light** – how hard
to be so light

Листата се носят
във вечерната светлина – колко е трудно
да си толкова лек

Ruth Franke / Рут Франке

*
Stromausfall
jetzt dehnt sich
der Sternenhimmel

power **failure**
expanding
the starry sky

спря токът
разширява се
звездното небе

Ilse Jacobson / Илсе Якубсон

*
Abschied –
zwei Atemwolken
zu einer

farewell –
two clouds of **breath**
become one

сбогуване –
два облака дъх
стават един

Matthias Korn / Матиас Корн

*

Winterabend
mit kleinen Stichen erscheint
das Lächeln der Puppe

winter evening
appearing with small stitches
the doll‘s **smile**

зимна вечер
появява се с малки шевове
усмивка на куклата

Ingrid Kunschke / Ингрид Куншке

*

Treibholz …
angekommen
im Ikebana

driftwood …
arrived
in ikebana

плаваща дървесина…
пристига
като икебана

Marion Naumann d‘Alnoncourt /

Марион Науман д'Алнонкурт

*

Teezeremonie
ihre Hände –
Porzellan

tea ceremony
her hands –
porcelain

чаена церемония
нейните ръце –
порцелан

Eleonore Nickolay / Елеонор Николай

*

am grab
mein atmen
trennt uns

by the grave
my **breathing**
separates us

край гроба
дишането ми
ни разделя

René Possél / Рене Посел

*

Barbesuch
sie füllt sein Glas
mit einem Lächeln

bar visit
she fills his glass
with a **smile**

посещение на бар
тя пълни чашата му
с усмивка

Gerd Romahn / Герд Роман

*

der Sommer
dehnt sich in die Dämmerung
Duft von Levkojen

summer
stretching into the twilight
the **scent** of stock

Лятото
се простира в здрача
ароматът на акации

Angelika Seithe / Анжелика Зайте

*

Windstille.
Vom Ruderblatt tropft
der Abendhimmel.

Calm.
Dripping from the rudder **blade**
the evening sky.

Затишие.
Капе от остието на руля
вечерното небе.

Hubertus Thum / Хубертус Тум

*

Flamingos
Flamingos im Abendrot
Abendrot[9]

flamingos
flamingos in the evening **glow**
evening glow

фламинго
фламинго в залеза
вечерно сияние

Klaus-Dieter Wirth / Клаус-Дитер Врит

Selection of 15 haiku from Ireland by Gabriel Rosenstock

Селекция на 15 хайку от Ирландия на Габриел Розенсток

*

the window open –
moonlight fills the room
with moths' **shadows**

отвореният прозорец –
лунна светлина пада в стаята
със сенки на молци

James Norton / Джеймс Нортън

*

bluebells among ruins
the **nameless** fields
beyond

камбанки сред руини
безименните полета
отвъд

Seán Mac Mathúna / Шон Мас Матуна

*

old goat
climbing into a greater
solitude

стара коза
изкачваща се в по-голямо
уединение

Anatoly Kudryavitsky / Анатоли Кудрявицки

Shamrock / Детелина

*

storm clouds
seaweed sways
as the **seal** passes

буреносни облаци
водорасли се люлеят
докато тюленът преминава

William Gibb Forsyth / Уилям Гиб Форсайт

Shamrock / Детелина

*

empty gin bottle
reflecting the flight
of geese

празна бутилка джин
отразяваща полета
на гъски

Andrew Caldicott / Андрю Калдикот

Shamrock

*

foghorn
little by little
the **world** disappears

сирена за мъгла
малко по малко
светът изчезва

Gabriel Rosenstock / Габриел Розенсток

*

evening approaching
curlews stilt-**walk**
on their reflections

почти вечер
свирци[16] ходят на кокили
върху сенките си

Pat Boran / Пат Боран

Shamrock / Детелина

*

how easily…
the **snail** holds starlight
on its skin

колко лесно…
охлювът държи звездната светлина
върху кожата си

John W. Sexton / Джон В. Секстън

(Skylight 47, Spring 2017) /
(Небесен прожектор 47, пролет 2017)

[16] едра блатна птица от семейство брегобегачи

*

home village
nowhere to visit
but the graveyard

родно село
няма къде да отидеш
освен на гробището

Eileen Sheehan / Айлийн Шийън

(The Heron's Nest) / Гнездо на чапла

*

Irish **calls** the bird
*lasair choille *:* a sudden
flame between the trees

Ирландецът нарича птицата
щиглец*: внезапен
пламък между дърветата

Paddy Bushe / Пади Буш

*goldfinch / щиглец[17] - бел. ред

[17] Ярко оцветена чинка с жълти пера в оперението.

*

fresh goat **droppings**
on every pellet
  this autumn sun

пресни кози изпражнения
върху всяка сачма
това есенно слънце

Sean O'Connor / Шон ОКонър

By Dogen's Stream: The Zen Poetry of Sean O'Connor (2024), Alba Publishing, London.
От Догеновия поток: Дзен поезията на Шон О'Конър (2024) изд. Алба, Лондон

*

St Bridget's full moon
a crescent of snowdrops
around the apple tree

Пълнолуние на Света Бриджит
полумесец от кокичета
около ябълковото дърво

Amanda Bell / Аманда Бел

(Blithe Spirit 33.2) / (Весел дух 33.2)

*
with little blackbird's **song** –
the tea warms my hands
evening fades to dusk

с песента на малък кос –
чаят стопля ръцете ми
вечерта избледнява в здрач

Mícheál Ó hAodha / Микеал О хАодха

*
Bloomsday stroll –
a yellow-breasted wheatear
brings my heart to a halt

Разходка в Блумсдей –
жълтогърд клас
спира сърцето ми

Maeve O'Sullivan / Мейв О'Съливан

(Modern Haiku, Autumn 2021) / (Модерно хайку, есен 2021)

Haiku in France

by Eleonore Nickolay

French haiku is doing very well.

There is the „Association Francophone de Haïku“, founded in 2003 with more than 270 French and Quebec members. It publishes a quarterly journal ("Gong") which contains theoretical dossiers, portraits of international authors, reading notes and selections of haikus by authors who respond to the haiku calls of the editorial board. It also publishes two authors' collections per year.

There are very active and creative kukai groups all over France, the oldest is the one in Paris founded in 2006.

There are also a few haiku groups on Facebook, each with hundreds of members.

The fact that French authors can publish so many personal collections of haiku, haibun, tanka and haiga and edit so many haiku anthologies is due to the existence of a few publishing houses specially dedicated to haiku or, more precisely, to a few publishers who are passionate about haiku:

Brigitte Peltier, with her Parisian bookshop and her publishing house PIPPA

François Mocaër and his publishing house

UNICITE in the Paris suburbs

Christian Cosberg and his publishing house VIA DOMITIA in Montpellier

Isabel Asúnsolo-Dulac and her publishing house LIROLI in Beauvais.

Last but not least, I would also like to mention Pascale Senk, journalist and author, for 10 years in charge of the weekly ‘Psycho’ page in the weekly newspaper ‘Le

Figaro'. With her book 'L'Effet Haïku, lire et écrire des poèmes brefs agrandit notre vie' (The Haiku Effect: reading and writing brief poems enlarges our lives) in 2016, she helped bring haiku to a wider audience. She continues to promote haiku in her books, podcasts, writing workshops and lectures.

Френското хайку се справя много добре.

Съществува „Асоциация Франкофонски хайку", основана през 2003 г. с повече от 270 френски и квебекски членове. Тя издава тримесечно списание („Gong"), което съдържа теоретични досиета, портрети на международни автори, бележки за четене и селекции от хайку от автори, които отговарят на призивите за хайку на редакционния съвет. Публикува и два авторски сборника годишно.

В цяла Франция има много активни и креативни кукай групи, като най-старата е тази в Париж, основана през 2006 г.

Има и няколко хайку групи във Facebook, всяка със стотици членове.

Фактът, че френски автори могат да публикуват толкова много лични колекции от хайку, хайбун, танка и хайга и да редактират толкова много антологии с хайку, се дължи на съществуването на няколко издателства, специално посветени на хайку, или поточно на няколко издатели, които са страстни почитатели на хайку:

Брижит Пелтие, с нейната парижка книжарница и нейното издателство PIPPA, Франсоа Мокар и нейното издателство UNICITE в парижките предгрaдия, Кристиан Косберг и неговото издателство VIA DOMITIA в Монпелие, Изабел Асунсоло-Дюлак и нейното издателство LIROLI в Бове.

Не на последно място, бих искала да спомена и Паскал Сенк, журналистка и авторка, която в продължение на 10 години отговаря за седмичната страница „Психо“ в седмичния вестник „Le Figaro“. С книгата си „L'Effet Haïku, lire et écrire des poèmes brefs agrandit notre vie“ („Ефектът на хайку: четенето и писането на кратки стихотворения разширява живота ни“) от 2016 г. тя помага хайку да достигне до по-широка аудитория. Тя продължава да популяризира хайку в своите книги, подкасти, писателски семинари и лекции.

The selection / Селекцията

1. Jean Antonini / Жан Антонини

les arbres que j'ai coupés –
ils viennent la nuit
me parler

the **trees** I cut down –
they come at night
to talk to me

дърветата, които отсякох –
идват в нощта
да ми говорят

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

Mysterious haiku: What do the trees felled by the man have to say?

Do they blame him? Is it a nightmare because he regrets his act? In any case, the trees remain alive, no matter what we do with them : furniture, planks... They speak to us in one way or another.

Born in 1946. First collection of haiku in 1982. 14 collections of haiku published since, including two collective collections (2003, 2017), a guide (2011) and a translation from Japanese (2014).

Co-president of the Association francophone de haïku (AFH). Member of the Editorial Board of the haiku magazine GONG.

Мистериозно хайку: Какво казват отсечените от лирическия Аз дърветата?

Обвиняват ли го? Кошмар ли е, защото съжалява за постъпката си? Във всеки случай, дърветата оста-

ват живи, независимо какво правим с тях: мебели, дъски... Те ни говорят по един или друг начин.

Роден през 1946 г. Първата му колекция с хайку е от 1982 г. Оттогава е публикувал 14 колекции с хайку, включително две колективни колекции (2003, 2017), пътеводител (2011) и превод от японски (2014).

Съпредседател на Асоциацията на франкофонските хайку (AFH). Член на редакционния съвет на списанието за хайку GONG.

2. isabel Asúnsolo-Dulac / исабел Асунсоло-Дюлак

torrent sous les arbres
l'enfant traverse le pont
qu'il a fabriqué

torrent under the trees
the child crosses the **bridge**
he has made

порой под дърветата
детето пресича моста
който е направило

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

The child is not afraid of the torrent; he moves forward as he must in life. What's more, he is the one who built the bridge over which he is crossing. He is the one who builds his life and what could be more formative than the difficulties he will encounter?

isabel Asúnsolo-Dulac

Born in 1965. Haiku came into her life in 2004. She is a bilingual author (French and Spanish) and founder of the haiku publishing house "L'iroli". For the last fifteen years or so, she has been running haiku workshops in schools, in libraries and in prisons. For the last 3 years, she has been teaching haiku in French via videoconference in Japan. Her speciality is ginko (haiku walks) and Etegami drawing. She has edited several collective works of haiku. She has contributed to various anthologies. She has written bilingual French-Spanish personal collections, which she has illustrated. She has also written two novels that include haiku poems. In 2025, she published a saijiki with many of her own haiku.

Детето не се страхува от потока; то се движи напред, както трябва в живота. Нещо повече, то е построило моста, който пресича. То е това, което изгражда живота си и какво може да бъде по-формиращо за трудностите, с които ще се сблъска?

Изабел Асунсоло-Дюлак

Родена през 1965 г. Хайку се появява в живота ѝ през 2004 г. Тя е двуезична авторка (френски и испански) и основателка на издателството за хайку „L'iroli“. През последните петнадесет години тя провежда хайку семинари в училища, библиотеки и затвори. През последните 3 години тя преподава хайку на френски чрез видеоконферентна връзка в Япония. Специализирала е гинко (хайку разходки) и рисуване с етегами. Редактирала е няколко колективни хайку произведения. Участвала е в различни антологии. Написала е двуезични френско-испански лични сборници, които е илюстрирала. Написала е и два романа, които включват хайку стихотворения. През 2025 г. тя публикува сайджики с много свои хайку.

3. Dominique Chipot / Доминик Шипо

à la fenêtre du bureau
le pommier
m’enseigne les saisons

at the office window
the apple tree
teaches me the **seasons**

през прозореза на офиса
ябълката
ме учи за сезоните

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

An office is a rather sterile place, where often even the green plants are artificial. People are cut off from nature, of which they often know very little. The author is lucky enough to have an apple tree outside his window to teach him about the seasons. The apple tree becomes his master. It's a wonderful lesson: human beings are put in their place. They are part of nature and should stop trying to control it.

Born in 1958. He has been writing haiku since his forties. He has published a dozen collections, 3 educational books, 3 essays on the reception of haiku and tanka in France, and a dozen translations of Japanese haiku in collaboration with Japanese artists. He has coordinated a dozen collective works, participated in numerous anthologies and organised 5 exhibitions of haiku photos. After co-founding the Association Francophone de haïku and its magazine Gong, he produced Ploc¡ La lettre du haïku and then L'Ours dansant, le journal du haïku for the Association pour la promotion du haïku. His latest work is a haiku novel.

website: http://www.dominiquechipot.fr

Офисът е доста стерилно място, където често дори зелените растения са изкуствени. Хората са откъснати от природата, за която често знаят много малко. Авторът има късмета да има ябълково дърво пред прозореца си, което да го учи за сезоните. Ябълковото дърво става негов господар. Това е прекрасен урок: човешките същества са поставени на мястото си. Те са част от природата и трябва да спрат да се опитват да я контролират.

Роден през 1958 г. Пише хайку от четиридесетте си години. Публикувал е дузина сборници, 3 образователни книги, 3 есета за приемането на хайку и танка във Франция и дузина превода на японско хайку в сътрудничество с японски художници. Координира дузина колективни произведения, участвал е в множество антологии и е организирал 5 изложби на хайку снимки. След като е съосновател на Асоциацията франкофонски хайку и нейното списание Gong, той издава „Плочът на хайку“ и след това „Нашият танцьор, списанието на хайку“ за Асоциацията за популяризиране на хайку. Последната му творба е хайку роман.

уебсайт: http://www.dominiquechipot.fr

4. Michel Duflo / Мишел Дюфло

vue panoramique
sur 180 degrés
le brouillard

panoramic **view**
at 180 degrees
the fog

панорамна гледка
мъглата
на 180 градуса

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

Man manages to build at extreme altitude in the mountains and believes he has mastered nature. In this haiku, he is once again put in his place: nature refuses to let it make a spectacle of itself!

Born in 1952. He discovered haiku in 1998. He is the author of two collections. His haiku have also appeared in numerous collective collections and anthologies.

Човек успява да строи на изключителна надморска височина в планината и вярва, че е овладял природата. В това хайку той отново е поставен на мястото си: природата отказва да позволи да бъде представяна като спектакъл!

Роден през 1952 г. Открива хайку през 1998 г. Автор е на две колекции. Неговите хайку са публикувани и в множество колективни сборници и антологии.

5. Danièle Duteil / Даниел Дютей

un peu de cannelle
sur les rondelles de pommes
- des projets en tête

a bit of cinnamon
on the apple slices
- projects in **mind**

малко канела
върху резенчета ябълки
- проекти в ума

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

Like cinnamon adds an exotic flavour to apples, projects add something exciting to everyday life.

Born in 1951. Has been writing haiku for around twenty years. Since 2010, she has published a number of collections and personal writings, including haiku, tanka and haibun. In 2012, she won a competition focusing on haiku, for which she was rewarded with a 17-day trip to the island of Shikoku to learn more about haiku. In 2013,with " Ecouter les heures" she won the haiku book prize awarded by the "Association pour le haïku "(APH). Published in some twenty national and international anthologies, she has coordinated a dozen collective collections. She has actively promoted haiku and other brief Japanese poetic forms, notably as a preface to various works, author of a haiku writing guide, and editor of various haiku and tanka magazines. Founder of the "Association francophone des auteurs de haïbun "(AFAH), she directed it until 2023, when it launched the online journal "L'écho de l'étroit chemin".

Както канелата добавя екзотичен вкус към ябълките, така и проектите добавят нещо вълнуващо към ежедневието.

Родена през 1951 г. Пише хайку от около двадесет години. От 2010 г. насам е публикувала редица сборници и лични писания, включително хайку, танка и хайбун. През 2012 г. печели конкурс, фокусиран върху хайку, за което е наградена със 17-дневно пътуване до остров Шикоку, за да научи повече за хайку. През 2013 г. с „Ecouter les heures“ печели наградата за книга за хайку, присъждана от „Association pour le haïku“ (APH). Публикувана в около двадесет национални и международни антологии, тя е координирала дузина колективни сборници. Активно е популяризирала хайку и други кратки японски поетични форми, по-специално като предговор към различни произведения, автор е на ръководство за писане на хайку и редактор на различни списания за хайку и танка. Основател на „Association francophone des auteurs de haïbun“ (AFAH), тя я ръководи до 2023 г., когато стартира онлайн списанието „L'écho de l'étroit chemin“.

6. Patrick Fetu / Патрик Фету

Seul à prier
dans l'église en ruine
le vent

Alone in **prayer**
in the church ruins
the wind

Сам, моля се
в разрушената църква
на вятъра

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

The desolation of the church in ruins is heightened by the absence of believers. The whispering of the wind might suggest whispered prayers.

Born in Paris in 1952. He has published around ten collections (haiku or haïga) and has taken part in some twenty anthologies. 6 haïga exhibitions.

Winner of the RATP (Paris transport authority) poetry competition in 2024.

Пустотата на руините на църквата се засилва от отсъствието на вярващи. Шепотът на вятъра може би подсказва за прошепнати молитви.

Роден в Париж през 1952 г. Публикувал е около десет сборника (хайку или хайга) и е участвал в около двадесет антологии. 6 изложби на хайга. Победител в поетичен конкурс на RATP (Парижката транспортна администрация) през 2024 г.

7. Isabelle Freihuber-Ypsilantis /

Изабел Фрайубер-Ипсилантис

du bout de mon doigt
la coccinelle
part en voyage

from the tip of my finger
the ladybird
goes on a **trip**

от върха на пръста ми
калинката
тръгва на пътешествие

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

The ladybird, kigo of spring, the season when it comes out of hibernation. The author lends her finger so that the ladybird can take flight. Perhaps she would like to go on a trip with it. At the same time, she may feel useful or an accomplice in helping this tiny insect.

Born in 1958, she has been writing haiku since 2011. She has published a personal collection, contributed to 24 anthologies, edited an anthology and won several first prizes in French-language haiku and tanka competitions.

Калинката, киго на пролетта, сезонът, когато тя излиза от зимен сън. Авторката помага на калинката да полети. Може би би искала да пътува с нея. В същото време може да се почувства полезна или съучастник в подпомагането на това мъничко насекомо.

Родена през 1958 г., тя пише хайку от 2011 г. Публикувала е лична колекция, участвала е в 24 антологии, редактирала е антология и е спечелила няколко първи награди във френскоезични конкурси за хайку и танка.

8. Monique Junchat / Моник Жанша

antibruit
le mur végétal
plein de chant d'oiseaux

noise barrier
the green **wall**
full of birdsong

шумозаглушаване
стената от зеленина
пълна с птичи песни

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

A nice twist: the green wall that protects us from the noise of cars is home to songbirds. But there's also a note of sadness: what a miserable life for these birds living on the edge of motorways!

Born in 1948. Has been writing haikus for 15 years. 3 personal collections and one in duet with another author.

Has participated in several collective collections.

Publications in French-speaking journals: France, Canada and Romania. Francophone and international distinctions, including an honorable mention at the 19th Mainichi Haïku Contest in 2015.

Приятен обрат: зелената стена, която ни предпазва от шума на колите, е дом на пойни птици. Но има и нотка на тъга: какъв нещастен живот за тези птици, живеещи край магистралите!

Родена през 1948 г. Пише хайку от 15 години. 3 лични сборника и един в дует с друг автор. Участва в няколко колективни сборника. Публикува във френскоезични списания: Франция, Канада и Румъния. Франкофонски и международни отличия, включително почетно споменаване на 19-ия конкурс „Майнити хайку“ през 2015 г.

9. Christophe Jubien / Кристоф Жубиен

La mangue a muri –
un jour nous serons
des êtres humains

The mango has ripened –
one day we will be
human beings

Мангото е узряло –
един ден ще бъдем
човешки същества

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

The mango has fulfilled its raison d'être, but when will we be able to say the same of our species? : When will human beings finally be human? In any case, the author wants to believe in it and shares his hope with us.

Born in 1964. He discovered haiku in 2011. Since then, he has never stopped reading and writing haiku. He has published in three anthologies, and has had 6 collections of haiku published, as well as a book combining prose and haiku. For a number of years now, he has hosted 'La Pierre à encre' on broadcasting "Grand Ciel", a program devoted entirely to the dissemination of haiku, both classic and contemporary. One of his haiku won an award from the AFH (Association francophone du haïku) a few years ago.

Мангото е изпълнило своята raison d'être (причина да бъде), но кога ще можем да кажем същото за нашия вид? Кога човешките същества най-накрая ще бъдат хора? Във всеки случай, авторът иска да вярва в това и споделя надеждата си с нас.

Роден през 1964 г. Открива хайку през 2011 г. Оттогава не е спирал да чете и пише хайку. Публикувал е в три антологии и е издал 6 сборника с хайку, както и книга, съчетаваща проза и хайку. От няколко години е водещ на „La Pierre à encre“ по радиото „Grand Ciel“, предаване, посветено изцяло на разпространението на хайку, както класическо, така и съвременно. Едно от неговите хайку спечели награда от AFH (Асоциация на франкофонските хайку) преди няколко години.

10. Monique Leroux Serres / Моник Леру Сер

Le rouge de l'aube
Un moineau dans la neige
invente l'écriture

The red of dawn
A sparrow in the snow
invents **writing**

Червеното на зората
врабчето в снега
причината да пишеш

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

Very visual haiku, it looks like a Japanese painting (haiga) in black and red ink where the sparrow's marks are reminiscent of Japanese writing.

Born in 1956. Her passion for haiku began when she read Ryokan's poems. Following her discovery of the work of Ryokan, 2010 she began studying haiku at the "Maison de la Culture du Japon " in Paris with the poet Madoka Mayuzumi, who came to France for six months as part of a cultural delegation. She has contributed to haiku magazines and numerous anthologies. She has won prizes in various haiku competitions, including the Mainichi Haiku Contest, the Association Francophone du Haïku competition and the Jocelyne Villeneuve competition in Canada.She has published haiku and a haibun journal.She has adapted haiku by Chiyo-ni and by Grace Keïko into French. She has also edited an haiku-anthology on the night. In 2019 she created the Kukaï of Anjou, which she has been hosting ever since.

Много визуално хайку, то прилича на японска картина (хайга) с черно и червено мастило, където следите от врабчето напомнят за японска писменост.

Родена през 1956 г. Страстта ѝ към хайку започва, когато чете стиховете на Рьокан. След като открива творчеството на Рьокан, през 2010 г. тя започва да изучава хайку в „Maison de la Culture du Japon“ в Париж с поетесата Мадока Маюзуми, която идва във Франция за шест месеца като част от културна делегация. Тя е сътрудничила на списания за хайку и множество антологии. Печелила е награди в различни конкурси за хайку, включително конкурса Mainichi Haiku, конкурса на Association Francophone du Haïku и конкурса Jocelyne Villeneuve в Канада. Публикувала е хайку и хайбун списание. Адаптирала е хайку от Чийо-ни и от Грейс Кейко на френски. Редактирала е и хайкуантология в рамките на вечерта. През 2019 г. създава Kukaï of Anjou, който оттогава е водеща.

11. Françoise Maurice / Франсоаз Морис

sirène de pompier
l'hymne ininterrompu
des cigales

fire engine siren
the uninterrupted **hymn**
of the cicadas

сирена на пожарната кола
непрекъснатият химн
на цикадите

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

The fire brigade's siren does not bode well: fire, accident, heart attack, etc. But the cicadas continue their hymn. I'd like to say the hymn to life... The author seems to be telling us that in times of distress, we should keep hoping.

Born in 1957. She has been writing haiku since 2012. She has published two collections (in 2022 and 2024) and has coordinated 3 haiku collections. She has taken part in several anthologies and, for the past 3 years, has been selected as one of the 100 most creative European poets in English. In 2021, she was awarded 1st prize in the Canadian Jocelyne Villeneuve competition.

Сирената на пожарната не вещае нищо добро: пожар, инцидент, инфаркт и т.н. Но цикадите продължават своя химн. Бих искала да кажа – химна на живота... Авторката сякаш ни казва, че във времена на беда трябва да продължаваме да се надяваме.

Родена през 1957 г. Пише хайку от 2012 г. Публикувала е две сборници (през 2022 и 2024 г.) и е координирала 3 сборника с хайку. Участвала е в няколко антологии и през последните 3 години е избрана за една от 100-те най-креативни европейски поети на английски език. През 2021 г. е удостоена с първа награда в канадския конкурс „Жослин Вилньов“.

12. Daniel Py / Даниел Пу

Fin de visite
L'au-revoir prolongé
du jasmin

End of visit
The extended **goodbye**
of the jasmine

Край на посещението
Продължителното сбогуване
на жасмина

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

A visit that we might have wanted to prolong, and the scent of jasmine somehow sweetens the parting for a very long time: jasmine flowers for a long time from June to September, so it's a summer kigo.

Born in 1948. Has been writing haiku since 1971. Co-founder of the Kukaï de Paris in 2006. Has published personal collections and coordinated anthologies on various themes. Has translated into French books by and about haiku – and senryūs – from English and Spanish.

Посещение, което може би сме искали да удължим, а ароматът на жасмин някак си подслажда раздялата за много дълго време: жасминът цъфти дълго време от юни до септември, така че е лятно киго. Роден през 1948 г. Пише хайку от 1971 г. Съосновател на Кукай де Париж през 2006 г. Публикувал е лични сборници и е координирал антологии на различни теми. Превел е на френски книги от и за хайку – и сенрю – от английски и испански.

13. Jacques Quach / Жак Куа

vingtième étage
le laveur de vitres assiste
au comité de direction

twentieth floor
the window **washer** attends
the executive committee

двадесети етаж
миячът на прозорци присъства
на заседанието на управителния съвет

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

Beautiful senryū full of humour about the human condition but not only: the physical elevation of the window washer towards this group of people at the top of the social ladder reminds us of the existence of people at the bottom of the social ladder who put in their share to make society work.

Born in 1951. He has been writing haiku since 2013. He has published two collections and contributed to a dozen collective anthologies. He regularly takes part in the Paris kukaï and is active in several haiku discussion groups on the internet. He has been shortlisted in French and Canadian competitions.

Красиво сенрю, пълно с хумор за човешкото състояние, но не само: физическото издигане на мияча на прозорци към тази група хора на върха на социалната стълбица ни напомня за съществуването на хора на дъното на социалната стълбица, които дават своя принос, за да функционира обществото.

Роден през 1951 г. Пише хайку от 2013 г. Публикувал е две колекции и е допринесъл за дузина колективни антологии. Редовно участва в парижкия кукай и е активен в няколко дискусионни групи за хайку в интернет. Номиниран е за френски и канадски конкурси.

14. Sébastien Revon

un mois sans mon fils…
ce petit coin où l'herbe
ne pousse pas

a month without my **son**...
this little patch
where grass doesn't grow

един месец без сина ми
това малко кътче,
където трева не расте

Commentary by Eléonore

The absence of his son creates an emptiness in this father's heart, a universal feeling when a loved one is absent.The little infertile spot in the grass reinforces this feeling and makes it more precise. The father must feel useless, stripped of his strength and his reason for living.

Born in 1979. He has lived in Ireland since 2008. He immersed himself in haiku during his first confinement in 2020 during the CoVid period. He has published three books: a first collection in French, then a second collection of haiga in collaboration with his father, and finally a bilingual French-English collection with Françoise Maurice and Keith Evetts. He has also contributed to several collective works.

Отсъствието на сина създава празнота в сърцето на този баща, универсално чувство, когато любим човек отсъства. Малкото безплодно петънце в трева-та подсилва това чувство и го прави по-точно. Баща-та сигурно се чувства безполезен, лишен от силата и причината си за живот.

Роден през 1979 г. Живее в Ирландия от 2008 г. Потапя се в хайку по време на първата си изолация през 2020 г. по време на периода на Covid. Публикувал е три книги: първа колекция на френски, след това втора колекция с хайга в сътрудничество с баща си и накрая двуезична френско-английска колекция с Франсоаз Морис и Кийт Еветс. Участвал е и в няколко колективни произведения.

15. Valérie Rivoallon

papillon –
le chat vole
pour l'attraper

butterfly –
the cat **flies**
to catch it

пеперуда –
котката литна
за да я хване

Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор

This haiku is so visual and dynamic: We instantly see the cat's slender body leaping through the air as if it were flying. Cats know how to surprise us with their agility. The author surprises us with her linguistic agility.

Това хайку е толкова визуално и динамично: Веднага виждаме стройното тяло на котката, което подскача във въздуха, сякаш лети. Котките знаят как да ни изненадат със своята ловкост. Авторката ни изненадва с езиковата си ловкост.

CROATIA, HAIKU editor:
DEJAN PAVLINOVIĆ

ХЪРВАТИЯ, ХАЙКУ, редактор:
ДЕЯН ПАВЛИНОВИЧ

Joško Armanda / Йошко Арманда

Jedva se miče
pinijom i lavandom
nakrcan lahor.

The **breeze** heavy
with pine and lavender fragrance
barely blows.

бризът, тежък
от аромат на бор и лавандула
едва духа

Robert Bebek / Роберт Бебек

sam na obali ...
moje disanje ponavlja
ritam mora

alone on the shore …
my breathing repeats
the **rhythm** of the sea

сам на брега...
дишането ми повтаря
ритъма на морето

Marijan Čekolj / Мариян Чеколж

Velika livada.
Trave nečujno žive
svoj život.

A big meadow.
The grass blades silently live
their own **life**.

Голяма ливада.
Стръкчетата трева тихо живеят
своя собствен живот.

Vladimir Devidé / Владимир Девиде

U svakom oku
djeteta zrcale se
dva oka psića.

In each **eye**
of the child – two eyes
of a puppy.

Във всяко око
на детето – две очи
на кученце

Goran Gatalica / Горан Гаталица

žrtve rata
zamjenjuju zvijezde
jednu po jednu

victims of war
replacing the stars
one by one

жертви на война
заместват звездите
една по една

Dubravko Ivančan / Дубравко Иванчан

Ležim
u travi. Nepokošeno
nebo.

Lying
on the **grass**. An unmown
sky.

Лежа
на тревата. Неокосено
небе.

Nina Kovačić / Нина Ковачик

majčina kosa –
na dlanu mi drhturi
izleglo pile

my mother's hair –
the hatched **chick** trembles
on my palm

косата на мама –
на дланта ми трепери
излюпено пиленце

Tomislav Maretić / Томислав Маретич

bale sijena
raštrkane po polju –
sabirem misli

hay bales
scattered across the field –
I gather my **thoughts**

бали сено
разпръснати по полето –
събирам мислите си

Višnja McMaster / Вишня МакМастър

stari bračni par
jedini im razgovor
ruka u ruci

an old couple
their only **conversation**
in holding hands

възрастна двойка
единственият им разговор
в хванатите ръце

Boris Nazansky / Борис Назански

premjestih puža
trag mu sada svjetluca
do pola staze

I move the snail
its **trail** now glimmers
halfway down the path

Премествам охлюва
следата му сега блести
по средата на пътеката

Luko Paljetak / Луко Ралжетак

Na razorenom
zvoniku još i dalje
pogledam na sat.

On the bombed-out
church tower I still
look at the **clock**.

Още гледам часовника
на кулата
на бомбардираната църква

Darko Plažanin / Дарко Плажанин

nakon oluje
dječak briše nebo
sa stolova

after the storm
a boy wipes the **sky**
from the tables

след бурята
момче изтрива небето
от масите

Marinko Španović / Маринко Шпанович

očeva smrt –
od danas počinje
moja starost

father's **death** –
from this day on
my old age begins

смъртта на татко –
от този ден
започна моята зрелост

Đurđa Vukelić Rožić / Дурда Вукелич Рожич

pecanje s ocem –
prazna kanta prepuna
nezaboravnosti

fishing with father –
an empty bucket full of
unforgetfulness

риболов с баща ми –
празна кофа, пълна с
незабравимости

Aljoša Vuković / Альоша Вукович

prosjak na trešnji –
kako je lako
postati bogat

beggar on a cherry tree –
how easy it is
to become **rich**

просяк на черешово дърво –
колко лесно е
да станеш богат

„ENGLISH LANGUAGE HAIKU“ (ELH)

20 haiku selected by Richard Gilbert:

АНГЛОЕЗИЧНО ХАЙКУ (ELH)

20 хайку, избрани от Ричард Гилбърт

Note: Haiku in English: The First Hundred Years, Jim Kacian, Philip Rowland, Allen Burns, eds., 2013 (historical anthology: 800 haiku, approx. 200 authors), Norton.

Heliosparrow Journal (online: 2019 – Present; Richard Gilbert & Clayton Beach, creators, eds.). heliosparrow.com

Haiku 21, Lee Gurga & Scott Metz, eds., 2011, Modern Haiku Press.

Haiku 21.2, Lee Gurga & Scott Metz, eds., 2025, Modern Haiku Press.

Забележка: Хайку на английски: Първите сто години, Джим Кейшън, Филип Роуланд, Алън Бърнс, ред., 2013 (историческа антология: 800 хайку, приблизително 200 автори), Нортън.

Heliosparrow Journal (онлайн: 2019 – настояще; Ричард Гилбърт и Клейтън Бийч, създатели, ред.). heliosparrow.com

Хайку 21, Лий Гурга и Скот Мец, ред., 2011, Modern Haiku Press.

Хайку 21.2, Лий Гурга и Скот Мец, ред., 2025, Modern Haiku Press.

*

pig and i spring rain

прасето и аз пролетен дъжд

Marlene Mountain,

Frogpond 2:3-4 1979; Haiku in English

*

isms with our clothes on

-изми с дрехите ни

Michelle Tennison / Мишел Тенисън

MH 44:1 2013; Haiku 2014; Haiku 21.2, 2025

*

dormant orchid dream me **androgynous**

спяща орхидея, сънуваш ме андрогинно[18]

Michele Root-Bernstein / Мишел Рут-Бернщайн

Bones 18 2019; Haiku 2020; Haiku 2022

*

lonely for the **empty**
mirror desert wind

самотен за празното
огледало пустинен вятър

Sabine Miller / Сабине Милър

Heliosparrow, 2/2023

[18] андрогинно – с неопределен пол

*

my **fingerprints**
on the dragonfly
in amber

моите пръстови отпечатъци
върху водното конче
в кехлибар

Jim Kacian / Джим Кейшън

Kusamakura International Haiku Contest, 2003;The Disjunctive Dragonfly, 2013 (Gilbert)

*

Closer to
her. Flowering
closer. To **her**

По-близо до
нея. Цъфтяща.
По-близо. До нея.

Scott Metz / Скот Метц

Heliosparrow, 11/4/2023

*

Just enough of rain
To bring the **smell** of silk
From umbrellas

Richard Wright / Ричард Райт

Haiku in English, c. 1960

*

mistflower
the
whisper
I
wished
for

*

мъгливо цвете
шепотът
който пожелах

Lee Gurga / Лий Гурга

Frogpond 44.2, 2021

*

from tearless sky from **tears**
weep grasses grow

от безсълзно небе, от сълзи,
плач, треви растат

Ôi Tsuneyuki / Ой Цунеюки

Haiku Symposium, 2010
https://gendaihaiku.com/symposium/ku+bios.html#Tsuneyuki

*
inside a bat's ear
a **rose**
opens to a star

В ухото на прилеп
роза
се разтваря като звезда

Eve Luckring / Ив Лъкринг

Roadrunner Haiku 11:3, 2011; The Disjunctive Dragonfly, 2013 (Gilbert)

*
antimatter
a smattering
of broken **gods**

антиматерия
малка част
от разбити богове

Jennifer Hambrick / Дженифър Хамбрик

a silence or two, RMP, 2024 (Touchstone Distinguished Book Award, Shortlist)

*

雪・躰・雪・躰・雪 跪く
yuki karada yuki karada yuki hizamazuku

Snow. Flesh. Snow. Flesh. Snow
Kneeling

Сняг. Плът. Сняг. Плът. Сняг.
Коленича.

Tanaka Ami / Танака Ами

Creative Blooms 8, 4/2020

https://thehaikufoundation.org/creative-blooms-8-tanaka-ami-part-1/

*

水澄むや宇宙の底にいる私
mizu sumu ya uchuu no soko ni iru watashi

transparent water
at the bottom of the **universe**:
me

прозрачна вода
на дъното на вселената:
аз

Kōno Saki / Коно Саки

Creative Blooms 3, 2/2020
https://thehaikufoundation.org/creative-blooms-3-kono-saki-part-1/

*
deep inside you no more **war**

дълбоко вътре в теб няма вече война

Dietmar Tauchner / Дитмар Таухнер

Roadrunner Haiku 6:4, 2006; Haiku in English

*
their wings like cellophane remember **cellophane**

техните криле като целофан помнят целофана

Lorin Ford / Лорин Форд

Roadrunner Haiku 9:2 2009; Haiku 21, 2009

*
pretty sure my red is your **red**

доста сигурен, че моето червено е твоето червено

John Stevenson / Джон Стивънсън

Roadrunner Haiku 9:1, 2009; Disjunctive Dragonfly, 2013.

*
cold rain –
my application to
become a **crab**

студен дъжд
моята кандидатура
да стана рак

Fay Aoyagi / Фей Аояги

Mariposa 2, 2002; Haiku 21

*

nagasaki . . .
in her belly, the **sound**
of unopened mail

Нагасаки...
в корема ѝ, звукът
на неотворена поща

Don Baird / Дон Беърд

THF HaikuNow! Award 2013; Haiku 2014; Haiku 22

*

in the **prison** graveyard just as he was in life – convict 14302

в затворническото гробище, точно както е бил приживе – затворник 14302

Johnny Baranski / Джони Барански

Haiku in English; Just a Stone's Throw, Tribe Press, 2006

*

as an and you and you and you alone in the **sea**

като и ти и ти и ти сам в морето

Richard Gilbert / Ричард Гилбърт

Roadrunner Haiku 11:2, 2011

*

lunar landing shipwreck of my slave **name**

кацане на Луната, корабокрушение на моето робско име

Tyrone McDonald / Тайрон Макдоналд

Roadrunner Haiku Journal, issue 12.2, 2012.

The Haiku Foundation, which awarded it a Touchstone Award for 2013.

15 SERBIAN HAIKU, ed. by Dragan J. Ristić

15 ХАЙКУ ОТ СЪРБИЯ, ред. Драган Й. Ристич

*

Дозволи чајнику
да доврши
своју причу.

Allow the teapot
to finish
his **story**.

Остави чайника
да довърши
историята си.

Milan Tokin / Милан Токин (1909-1962)

*

Зрели кестен
падом својим
појачао тишину.

The ripe chestnut,
with its fall,
amplified the **silence**.

Зрелият кестен,
с падането си,
усилва тишината.

Aleksandar Nejgebauer / Александър Нежбауер (1930-1989)

*
Допрати ме
и оста сам на небу
јесењи месец

It walked me home
and stay alone in the sky,
the autumn **moon**

изпрати ме у дома
и остана сама на небето,
есенната луна

Slavonic Sedlar / Славоник Седлар (1932-2010)

*
Преци са зида
гледају ме из неке
страшне даљине.

The ancestors
from the wall looks at me from
a terrible **distance**.

Предците
от стената ме гледат от
страшно разстояние.

Dobrica Erić / Добрица Ерич (1936-2019)

*

Косово поље.
Над изгубљеним царством
крава маше репом.

Kosovo field.
Over the lost **empire**,
the cow wags its tail

Косово поле.
Над изгубеното царство
кравата маха с опашка.

Svetomir Đurbabić / Светомир Дурбабич (1936)

*

сунце у пролазу
умало да закачи
стари звоник

the sun in the passage
almost hit
the old **bell** tower

при преминаването си слънцето
почти удари
старата камбанария

Stanoje Plavšić (1947)

*
фонтана зими –
у замрзнутој води
заробљена жеља

fountain in winter –
in frozen water
trapped **desire**

фонтан през зимата –
в замръзнала вода
уловено желание

Dragan J. Ristić / Драган Й. Ристич (1948)

*
Вилини коњици
њушкају измаглицу
над ријеком.

Dragonflies
sniff the mist
over the river.

Водни кончета
душат мъглата
над реката.

Milenko Ćirović Ljutički (1950 - 2024)

*

не рече ништа
само нас уми погледом
монах на путу

he said nothing
just bathed us with his gaze
monk on the road

Той не каза нищо
просто ни обля с поглед
монах на пътя

Olga Mančić Ružić Lodika /

Олга Манчич Ружич Лодика (1951)

*

У џемперу
позајмљеном од пријатеља
топлија је самоћа

In a sweater
borrowed from a **friend**,
loneliness is warmer

В пуловер,
взет назаем от приятел,
самотата е по-топла

Mirjana Božin / Миряна Божин (1952)

*

Кратка летња ноћ.
Хоће ли цврчак стићи
све да отпева?

A **short** summer night.
Will the cricket manage
to sing it all?

Кратка лятна нощ.
Ще успее ли щурецът
да изпее всичко?

Aleksandar Ševo (1952-)[7]

*

Мириси прољећа.
Рогове младог бика
заоштрио мјесец.

The scents of spring.
The horns of a young **bull**
sharpened by the moon.

Ароматите на пролетта.
Рогата на млад бик,
наострени от луната.

Ljubomir Dragović / Любомир Драгович (1956)

*
Улична лампа
свакој капљици кише
обасјава пут.

A street lamp
illuminates the **road**
to every drop of rain.

Улична лампа
осветява пътя
на всяка капка дъжд.

Zoran Doderović / Зоран Додерович (1960)

*
Врела цев топа
испарава.
Пролећна киша.

A hot **cannon** pipe
evaporates.
Spring rain.

Гореща тръба на оръдие
се изпарява.
Пролетен дъжд.

Vitamin Miletić Witat (1967)

*

Краткодневница.
Међ' блатом и облаком
лутају снови.

Short day.
Between mud and cloud,
dreams wander.

Кратък ден.
Между калта и облаците,
мечтите се скитат.

Damir Janjalija (1977)

Димитър Стефанов /

Dimitar Stefanov (1932 – 2018)

Водно конче!
Водно конче! Давам царство
за едно водно конче!

A seahorse!
A seahorse! My **kingdom**
for a seahorse!q

Иван Методиев / Ivan Metodiev (1946 – 2003)

След всяка капка на дъжда –
различна тишина.

After each drop of rain –
a different **silence**.

Аксиния Михайлова / Aksinia Mihaylova

селска гара
върху таблото с разписания
лястовиче гнездо

a village station
on the timetable board
a swallow's **nest**

Александра Ивойлова / Alexandra Ivoylova

нощни сенки
неподвижни
под проливния дъжд

night **shadows**
standing still
under the pelting rain

Антоанета Николова / Antoaneta Nikolova

Върху дъха си
на стъклото
дете рисува слънцето

Upon his **breath**
on the window
a kid is drawing the sun.

Весислава Савова / Vessislava Savova

дървото на живота
сцената е готова
за нова пиеса

the **tree of life**
the stage is ready
for a new play

Дарина Денева / Darina Deneva

алтер его –
краткият сезон
на белите череши

alter **ego** –
the short season
of yellow cherries

Диана Тенева / Diana Teneva

нарастваща луна
всички отговори
в люлчина песен

waxing moon
all the answers
in a **lullaby**

Димитър Анакиев / Dimitar Anakiev

на устието на реката чакам

at the **mouth** of the river I wait

Здравко Каракехайов / Zdravko Karakehayov

следващата пукнатина
за ръката на катерача
сянка на чайка

the next **crack**
for the climber's hand
a seagull's shadow

Илиана Илиева / Iliana Ilieva

ябълки бера
все повече светлина
из празнината

picking apples
more and more **light**
into emptiness

Илияна Стоянова / Iliyana Stoyanova

далечен гръм
линия от стъпки все още
убягва на вълните

distant thunder
a line of **footprints** still
escaping the waves

Маргарит Жеков / Margarit Zhekov

най-човечният звук –
флейтистът
си поема дъх

the most **human** sound –
a flautist
takes a breath

Мая Кисьова / Maya Kisyova

истинско слънце
сенките на актьорите
в една посока

authentic sun
the shadows of the actors
in the same **direction**

Петър Чухов / Petar Tchouhov

ничия земя
студен е въздухът
и чист

no man's land
the air is cold
and clear

Димитър Стефанов, Dimitar Stefanov (1932 – 2018) „Водно конче!“ / “A seahorse!” Непремигващо синьо. 303 хайку. София, ИК „Христо Ботев”, 1999.

Иван Методиев, Ivan Metodiev (1946 – 2003) Гъзове и облаци, София, Нава, 1994.

Аксиния Михайлова, Aksinia Mihaylova

„селска гара“ / “a rural railway station”: bglitera.wordpress, online journal.

Александра Ивойлова, Alexandra Ivoylova

„нощни сенки“ / “night shadows”: World Haiku, No 3, Edited by Ban'ya Natsuishi, WHA, Tokyo, Shichigatsudo, 2007.

Антоанета Николова, Antoaneta Nikolova

„Върху дъха си“ / “Upon his breath”:

Огледала / Mirrors / Miroirs, 101 български хайку, ред. Людмила балабанова / 101 Bulgarian Haiku, ed. Ludmila Balabanova, Sofia, LCR publishers, 2005.

Весислава Савова, Vessislava Savova

„дървото на живота“ / “the tree of life”: World Haiku Review/January 2017 – Vanguard Haiku, Haiku of Merit.

Дарина Денева, Darina Deneva

„алтер его“ / “alter ego”: личен блог / personal blog; Настройване на цигулките / Tuning up the Violins, Скрибенс, 2022, Scribens, 2022.

Диана Тенева, Diana Teneva

„нарастваща луна“ / “waxing moon”: A Hundred Gourds 3:4; big data: The Red Moon Anthology 2014.

Димитър Анакиев, Dimitar Anakiev

Здравко Каракехайов, Zdravko Karakehayov

„следващата пукнатина“ / “the next crack”: Modern Haiku, Vol. 46.2, summer 2015.

Илиана Илиева, Iliana Ilieva

„ябълки бера“ / “picking apples”: A Vast Sky. An Anthology of Contemporary World Haiku, Bangor, ME, USA, Tancho Press, 2015.

Илияна Стоянова, Iliyana Stoyanova

„далечен гръм“ / “distant thunder”: 10th edition of the European Quarterly Kukai – June 2015, First Place; Naad Anunaad, an anthology of contemporary world haiku, 2016.

Маргарит Жеков, Margarit Zhekov

„най-човечният звук“ / “the most human sound”: Самотното спасение / Samotnoto spasenie, София / Sofia ИК „Огледало” / “Ogledalo, 2015.

Мая Кисьова, Maya Kisyova

„истинско слънце“ / “authentic sun”: 6th National Haiku Contest organized by Haiku Club Sofia, 2013, Second Prize; Майска утрин / May Morning, София / Sofia "Изток Запад" / “Iztok Zapad”, 2014.

Петър Чухов, Petar Tchouhov

„ничия земя“ / “no man’s land”: World Haiku, No 2, Edited by Ban’ya Natsuishi, WHA, Tokyo, Shichigatsudo, 2006.

USA, ed. by Lee Gurga

Commentary for „Fifteen Best American Haiku“ Project

I would no more try to select the 15 best American haiku than decide which goddess should get the golden apple. Let me begin by stating the obvious: there are no 15 best American haiku. Of the many thousands of haiku by American poets that have been published over the last 75 years, there are many excellent ones. I made a list of candidates from these from which to make my final selections. But what criteria to use?

Some were traditional, some more avant-garde; some with seasonal images, some with images of the seasons of life; some clear and simple, some linguistic or ideational puzzles. Some haiku explored inner and outer worlds; some created new worlds. Some haiku were serious, but seriousness is not necessarily synonymous with excellence; in the spirit of haikai, I also considered humor.

I tried to include a range of sensibilities from Peggy Lyles “silver tray” to Robert McNeill’s “lawnmower.” In the event, I decided to choose haiku that have one of the characteristics that appeals to me most: haiku that can be interpreted on both a literal and a figurative level. I tried also to include haiku that covered the entire range of C.G. Jung’s four functions: thinking, feeling, sensing, and intuition, leaning heavily toward haiku with sensory richness. The truth is, if I had done this a week ago or a week from now, the selections would not have been entirely the same. This, I believe, is a tribute to the richness of American haiku.

Lee Gurga

САЩ, ред. от Лий Гурга

Коментар към проекта „Петнадесет най-добри американски хайку“

Не бих се опитвал да избера 15-те най-добри американски хайку, както не бих решил коя богиня да получи златната ябълка. Нека започна с очевидното: няма 15 най-добри американски хайку. От многото хиляди хайку от американски поети, публикувани през последните 75 години, има много отлични. Направих списък с кандидати от тях, от които да направя окончателния си избор. Но какви критерии да използвам? Някои бяха традиционни, някои по-авангардни; някои със сезонни образи, някои с образи на сезоните на живота; някои ясни и прости, някои езикови или идейни загадки. Някои хайку изследваха вътрешни и външни светове; някои създаваха нови светове. Някои хайку бяха сериозни, но сериозността не е непременно синоним на съвършенство; в духа на хайкай, аз също обмислих хумора. Опитах се да включа редица чувствителност от „сребърния поднос“ на Пеги Лайл до „косачката за трева“ на Робърт Макнийл. В крайна сметка реших да избера хайку, които притежават една от характеристиките, които ме привличат най-много: хайку, което може да се тълкува както буквално, така и преносно. Опитах се да включа и хайку, които обхващат целия диапазон от четирите функции на К. Г. Юнг: мислене, чувство, усещане и интуиция, като се насочвах силно към хайку със сензорно богатство. Истината е, че ако бях направил това преди седмица или след седмица, селекцията нямаше да е съвсем същата. Вярвам, че това е почит към богатството на американското хайку.

Лий Гурга

Final Selections for
„Fifteen Best American Haiku“ Project

Окончателна селекция за проекта
„Петнадесет най-добри американски хайку“

tundra

тундра

Cor van den Heuvel / Кор ван ден Хьовел

*

on this cold
spring 1
2 night 3 4
kittens
wet
5

marlene mountain

в тази студена
пролет 1
2 нощ 3 4
котенца
мокри
5

Марлене Маунтин

*
lily:
  out of the water
    out of it**self**

лилия:
извън водата
извън себе си

NicholasVirgilio / Никълъс Вирджилио

*
moss-hung trees
the deer moves into
the hunter's **silence**

дървета, обсипани с мъх
еленът се придвижва в
тишината на ловеца

Winona Baker / Уинона Бейкър

*
in the dark lobby
of the residential hotel
a **feeling** of autumn

в тъмното фоайе
на хотелската сграда
усещане за есен

L.A. Davidson / Л. А. Дейвидсън

*
distant thunder –
the dog's toenails click
against the **linoleum**

далечен гръм –
ноктите на кучето щракват
по линолеума

Gary Hotham / Гари Хотам

*
first frost . . .
on a silver card tray
wild **persimmons**

първа слана…
на сребърен поднос за картички
диви райски ябълки

Peggy Willis Lyles / Пеги Уилис Лайлс

Silver card trays were used for visitors to announce their presence when they visited someone in the old American South. The wild persimmons could be seen as an ironic commentary on that tradition.

Сребърните подноси за картички са били използвани от посетителите, за да обявят присъствието си, когато са посещавали някого в стария американски Юг. Дивите райски ябълки могат да се разглеждат като ироничен коментар на тази традиция.

*

becoming dusk –
the catfish on the **stringer**
swims up and down

привечер –
сомът на въдицата
плува нагоре-надолу

Robet Spiess / Робет Шпис

stringer: A stringer typically consists of a length of rope or cord with attached metal or plastic clips, hooks, or loops spaced along its length. Fishermen use a stringer by inserting the clip or hook through the gills or mouth of a caught fish. By submerging the stringer in the water, the caught fish remain submerged and are able to breathe while being held securely.

въдица: Въдицата обикновено се състои от парче въже или шнур с прикрепени метални или пластмасови скоби, куки или бримки, разположени по дължината му. Рибарите използват въдица, като вкарват скобата или куката през хрилете или устата на уловената риба. Чрез потапяне на въдицата във водата, уловената риба остава потопена и може да диша, докато е здраво закрепена.

*
from mud
  to sky
    the heron's **feet**

от калта
до небето
краката на чаплата

Paul O. Williams / Пол О. Уилямс

*
smoke plume
a death **poem**
visible from space

димен стълб
стихотворение за смъртта
видимо от космоса

Cherie Hunter Day / Чери Хънтър Дей

*

petroglyphs
the short drive
to Los Alamos

петроглифи
краткото пътуване с кола
до Лос Аламос

paul m. / Пол М.

Petroglyphs are drawings or carvings in rock made by prehistoric people. Los Alamos, as you may know, is where the atomic bomb was developed.

Петроглифите са рисунки или резби в скали, направени от праисторически хора. Лос Аламос, както може би знаете, е мястото, където е разработена атомната бомба.

*

starting the **mower**
a thousand cicadas
fall in love

стартиране на косачката
хиляда цикади
се влюбват

Robert B. McNeill / Робър Б. МакНиил

lawnmower / косачка за трева

*

Geiger counter
still singing to the radishes –
Fukushima Day

Гайгеров брояч
все още пее на репичките –
Денят на Фукушима

Brent Goodman / Брент Гудман

*

mosquito she too
insisting insisting she
is is is is is

комар тя също
настоява настоява тя
е е е е е е

Peter Yovu / Петер Йову

*

warm rain before dawn:
my **milk** flows into her
unseen

топъл дъжд преди зазоряване:
млякото ми се влива в нея
невидимо

Ruth Yarrow / Рут Яроу

*

prhneč pajek:
sredi koraka
je izstopil iz sebe

мъртъв паяк:
между стъпките си
той излезе от себе си

dead spider:
between steps he stepped
out of him**self**

Darja Kocjančič / Даря Кочянчич (1964)

*

Pomivam posodo –
v lončku od kave
puščava

Мия чиниите –
на дъното на кафеника
пустиня

washing up
in a coffee pot
the **desert**

Alma Anakieva / Алма Анакиева (1987)

*
skopnel vrh gore –
dojenček sesa
materin prst

Няма вече сняг на върха на планината –
бебе смуче
пръста на майка си

no more snow at the top of the mountain –
baby sucks
mother's **finger**

Edin Saračević / Един Сарачевич (1964)

*
prastari dimniki
ne morejo doseči
plavega neba

стари комини
не стигат
до синьото небе

old chimneys
cannot reach
the blue sky

Ivan Volarič Feo / Иван Воларич Фео (1948-2010)

*
skozi odprto okno
mi tovarnjak
povozi sanje

през прозореца
камион
прегази сънищата ми

through the open window
a truck
ran over my **dreams**

Tone Škerjanec / Тоне Шкержанек (1953)

*
Jesenski list;
ostareli par gazi
minulost dneva

Есенен лист;
остаряла двойка гази
останките на деня

Autumn leaf;
the old couple tramples upon
the **remains** of the day

Zlata Volarič / Злата Воларич (1930-2008)

*

Sij črne lune.
Jezusovi poljubi
so metastaze.

Блясъкът на черната луна.
Целувките на Исус
са метастази.

The glow of the black moon.
The kisses of **Jesus**
are the metastases.

Jože Štucin / Йоже Щукин (1955)

*

Rožnato cvetje
bledi in pada z breskve.
Smrt mi je blizu.

Розови цветове
бледнеят и падат от прасковата.
Смъртта ми е близо.

Pink flowers
pale and fall from the peach.
Death closes in.

Dolores Terseglav / Долорес Терсеглав (1921-1955)

*

Bose noge na
travi čutijo so moč
naše rejnice.

Босите крака върху тревата
чувства цялата мощ
на земята ни

Bare feet on
the grass feel all the **power**
of our ground

Slavica Štirn / Славица Щирн (1936)

*

Sneži –
polne roke zvezd
izginjajo

Вали сняг –
ръцете пълни със звезди
изчезват

It is snowing –
tha hands full of **stars**
disappear

Rudi Stopar / Руди Стопар (1939)

*
Človeška ribica
opazuje kapnike
z notranjim očesom

Човешка рибка[19]
гледа сталактитите
с вътрешното си око

Proteus anguinus
is looking at the stalactites
by inner eye

Franček Rudolf / Франчек Рудолф (1944)

*
po štirih dnevih
samotne hoje
u travi še topel kravji drek

след четири дни
самотно скитане
още топло лайно от крава в тревата

afrer four days
of lonely walking
cowshit still warm in the grass

Iztok Osojnik / Изток Осояник (1951)

[19] (Proteus anguinus) наричан още човешка рибка, е ендемично земноводно животно, живеещо в карстовите области в Динарските планини. Той е единствен представител на рода Протей (Proteus). Поради подземния начин на живот, очите му са покрити с кожа. – бел. ред.

also called the human fish, is an endemic amphibian living in the karst areas of the Dinaric Mountains. It is the only representative of the genus Proteus. Due to its underground lifestyle, its eyes are covered with skin. – ed.

*
zunaj na vetru
se daljšajo roke
pijancev

навън на вятъра
протегнатите ръце
на пияница

outside in the wind
the hand of a **drinker**
extenden

Rade Krstić / Раде Кръстич (1960)

*
Kato veter pelod
tako je rudi vojna
raznesla moje rojake

Както вятър цветен прашец
войната разпърсква
сънародниците ми

As wind polen
the **war** disseminates
my compatriots

Goran Ignjatije Janković / Горан И. Янкович (1959)

*
prvi majski dež
smehljamm se, ko mi
odpoveduje spomin

първият майски дъжд
усмихвам се, когато паметта
ми ме подвежда

the first rain of May
I smile when my **memory**
fails me

Marko Hudnik / Марко Худник (1931-2025),

All haiku taken from the POND OF SILENCE, An Anthology of Slovenian Haiku, edited by Dimitar Anakiev, afterword by Ban'ya Natsuishi, Društvo Apokalipsa, 2005

Всички хайку са взети от „БЕЗЕРОТО НА ТИШИНАТА“, Антология на словенското хайку, редактирана от Димитър Анакиев, послеслов от Баня Нацуиши, Дружество Апокалипса, 2005 г.

JAPAN, haiku by 15 Japanese haiku poets

Selected & translated by Ikuyo Yoshimura (Ph.D)

ЯПОНИЯ, хайку от 15 японски хайку поети

Подбрани и преведени от Икуйо Йошимура (Ph.D)

1 左怒賀　正美 (Masami Sanuka) Масами Санука

神は非を粉にし散らしぬ天の河
(ka mi wa hi wo ko ni shi chi ra shi nu a ma no ga wa)

God will crush your faults
into powder and scatter them
into the Milky Way

Бог ще строши грешките ти
на прах и ще ги разпръсне
из Млечния път

2 松本　勇二 (Yuji Matsumoto) Юджи Матсумото

田水張る仏間に風を入れてから
(ta mi zu ha ru bu tsu ma ni ka ze wo i re te ka ra)

Let fresh air into
the Buddhist alter room
before filling the rice paddies with water

Пуснете свеж въздух в
будисткия олтар
преди да напълните оризовите полета с вода

3　後藤　昌治 (Masaharu Goto) Масахару Гото

げんげ田を抜けて少年純粋なり
(ge n ge da wo nu ke te shō ne n ju n su i na ri)

Passing through
the milk vetch field
the boy becomes pure in heart

Минавайки през
млечното оризово поле,
сърцето на момчето се изчисти

4 島村　正

(Tadashi Shimamura) Тадаши Шимамура

無花果の食べごろ蟻に促さる
(i chi ji ku no ta be go ro a ri ni u na ga sa ru)

The ants tell me
the figs are ripe enough
to eat

Мравките ми казват,
че смокините са достатъчно узрели,
за да ги ям

5 高橋 将夫

(Masao Takahashi) Масао Такахаши

過去と未来リバーシブルの春コート
(ka ko to mi ra i ri bā shi bu ru no ha ru kō to)

This reversible spring coat
is like a cross between
the past and the future

Това двулицево пролетно палто
е като кръстоска между
миналото и бъдещето

6 宮崎 斗士 (Toshi Miyazaki) Тоши Миязаки

夕顔やひとり言とは微かな旅
(yū ga o ya hi to ri go to to wa ka su ka na ta bi)

Moonflower…
monologue is
a faint journey

„Лунно цвете“...
монологът е
слабо пътешествие

7 川村　智香子

(Chikako Kawamura) Чикако Кавамура

秋うらら文字盤のなき腕時計

(a ki u ra ra mo ji ba n no na ki u de do ke i)

Autumn bright day
my watch has
no dial

Ясен есенен ден
часовникът ми
без циферблат

8　米田　規子 (Noriko Yoneda) Норико Йонеда

八月十五日*ざぶざぶと顔洗う
(ha chi ga tsu jyū go ni chi za bu za bu to ka wo a ra u)

August 15th *
I splash water
on my face

*August 15th is the day the Pacific War ended in 1945.

15 август[20]
пръскам вода
по лицето си

[20] 15 август е денят, в който свършва Тихоокеанската война през 1945 г.

9 高橋　健文 (Kenbun Takahashi)

曼珠沙華*この世の人とすれ違ふ
(ma n jyu sha ge ko no yo no hi to to su re chi ga u)

The spider lilies*
pass by people
of this world

Паякообразните лилии [21]
минават покрай хората
на този свят

*Spider lilies mean the heavenly flower in Japan.

10 秋尾　敏 (Bin Akio)

終電の誰も触らぬ夏帽子
(shū de n no da re mo sa wa ra nu na tsu bō shi)

Nobody touches
a summer hat
on the last train

Никой не пипа
лятна шапка
в последния влак

[21] Паякообразните лилии означават небесното цвете в Япония.

11 森須　蘭 (Ran Morisu) Ран Морису

よく笑う嬰が掴んでいる五月
(yo ku wa ra u e i ga tsu ka n de i ru go ga tsu)

The newborn baby
laughs a lot
holding May

Май,
прегърната
от смеещо се бебе

12 塩野谷　仁 (Jin Shionoya) Джин Шионоя

月涼し百済*より舟来るごとし
(tsu ki su zu shi ku da ra* yo ri fu ne ku ru go to shi)

The moon is cool
just like a boat
coming from KUDARA*

*百済 kudara: The name of ancient Korea.

Луната е хладна
точно като лодка
идваща от КУДАРА[22]

[22] Името на древна Корея

13 坂田　直彦 (Naohiko Sakata) Наохико Саката

句碑の丘水鳥の声よく透ける
(ku hi no o ka mi zu do ri no ko e yo ku su ke ru)

The hill with haiku monument
waterfowl's cries
sound clearly

Хълмът с паметник на хайку
крясъците на водоните птици
звучат ясно

14 花房　八重子

(Yaeko Hanafusa) Яеко Ханафуса

ポスターの目玉が動く初しぐれ
(po su tā no me da ma ga u go ku ha tsu shi gu re)

Eyeballs on the poster
are moving…
a first shower

Очните ябълки на плаката
се движат…
първи дъжд

15　花谷　清

(Kiyoshi Hanatani) Кияоши Ханатани

モノクロの涅槃図のそと無音なる
(mo no ku ro no ne ha n zu no so to mu o n na ru)

Silence occupies outside
of Nirvana painting
drawn in monochrome

Тишината заема външната част
на картината на Нирвана,
нарисувана в монохром

*

Откъде си, премръзнала птицо,
че ме гледаш
с очите на мама?

Иван Методиев (1946-2003)

Where did you come from, you frozen bird,
that you look at me
with my **mother**'s eyes?

Ivan Metodiev (1946-2003)

Ivan Metodiev, creator of „Bulgarian gendai“ in the 1970s and editor of perhaps the first (and so far only?) Western magazine for haiku experimentation, is undoubtedly a good example of „author's haiku.“ The key word is „mother.“

Иван Методиев, създател на „български гендай“ през 70-те години и редактор на може би първото (и засега единственото?) западно списание за хайку експериментиране, е без съмнение добър пример за „авторско хайку“. Ключовата дума е „майка“.

*
Когато
камъните се събудят,
как ще се оправдаем?

Стефан Гечев (1911-2000)

When
the **stones** wake up,
how will we justify ourselves?

Stefan Gechev (1911-2000)

Едно от любимите ми български хайку, което жанрово принадлежи към по-дълбоките пластове на „народното хайку“. Ключовата дума е „камък“. Ето как българският хайку речник описва тази дума: „Камъни и скали материализират духовната сила. Те олицетворяват вкаменения дух на праотците“.

One of my favorite Bulgarian haiku, which belongs to the deeper layers of the "people haiku" genre. The key word is „stone“. This is how the Bulgarian haiku dictionary describes this word: „Stones and rocks materialize spiritual power. They embody the petrified spirit of the ancestors“.

*
„Седем пъти дявол и седем пъти бог“ –
отрова от лютиче потича по мъха
на средната линия на тялото ми

Венелина Петкова

„Seven times devil and seven times God“[23] –
buttercup poison runs down
the mossy midline of my **body**

Venelina Petkova

Венелина Петкова е най-изявената авторка на жанра „женски почерк“. Вече сравних това хайку с някои от най-добрите хайку на Тота Канеко. Ключовата дума е „тяло“.

Venelina Petkova is the most prominent author of the “female handwriting” genre. I have already compared this haiku to some of the best haiku by Tota Kaneko. The key word is „body.“

[23] Popular pop song by Vassil Naydenov

*

На Балканите,
наричайки ги рустик,
растат свастики.

In the Balkans
calling the name of **rustic**
swasticas grow.

Димитър Анакиев

*

Смъртта ще мине там,
където на десния ми крак
се разширява вена.

Николай Кънчев (1936-2007)

Death will pass
where a vein widens
on my right leg.

Nikolay Kanchev (1936-2007)

*

стара черга
езикът
на няколко поколения

Зорница Харизанова

an old rug
the **language**
of several generations

Zornitsa Harizanova

*

Стрела да метнем
сърцето на водача
да оживее.

Елена Диварова

Let us shoit an arrow
to revive
the **leader**'s heart

Elena Divarova

„Стрела“ не е често срещан мотив в западното хайку, докато е по-често срещан в българското. Ключовата дума е „водач“.

„Arrow“ is not a common motif in Western haiku, while it is more common in Bulgarian. The key word is „leader“.

*
мартеница –
кръв
върху снега на Украйна

Габриела Цанева

martenitsa[24] –
blood
on the snow of Ukraine

Gabriela Zaneva

*
И в нощта на слепия –
светлина
от сънища.

Димитър Горсов (1939 - 2023)

In the night of the blind man –
light
from dreams

Dimitar Gorsov (1939-2023)

[24] A Martenitsa is a traditional Bulgarian decoration of twisted red and white threads, given to loved ones on March 1st to wish them health and good fortune. It is worn until the first signs of spring, such as a stork or a blossoming tree, are spotted, at which point it is tied to a fruit tree or removed. The white symbolizes purity and joy, while the red represents health and vitality.

*
Йордановден
кръстът
удря на камък

Владислав Христов

epiphany[25]
the cross
strikes a **stone**

Vladislav Hristov

Това хайку е като наслагване на християнството върху старата българска религия.

This haiku seems to superimpose Christianity and old Bulgarian religion.

*
Зимно езеро
Търся себе си
под дълбокия лед

Едвин Сугарев

Winter lake
I'm looking for **myself**
under the deep ice.

Edvin Sugarev

[25] In the tradition of the Eastern Orthodox Church, a cross is thrown into a winter river and swimmers compete to bring the cross

*

В чинията
само една риба.
Ще ни стигне за цял живот.

София Филипова (1930-2022)

On the plate
only one **fish**.
It will last us a lifetime

Sofia Filipova (1930-2022)

*

капка роса
на върха на стрък трева
жертвоприношение

Анна Димитрова

dewdrop
on the tip of a blade of grass
sacrifice

Anna Dimitrova

В българския хайку речник четем: „принасянето на течности (вода, вино, мляко, рядко кръв) на олтара, наречен „капище“, е било религиозен обред на древните българи“. Това хайку съдържа идеята за течно жертвоприношение. Ключовата дума е „жертвоприношение“.

In the Bulgarian haiku dictionary we read: „offering liquids (water, wine, milk, rarely blood) to the altar called „kapishte“ was a religious rite of the ancient Bulgarians.“ This haiku contains the idea of liquid sacrifice. The key word is „sacrifice“.

*

Човек и добре
да живее, умира
и друг се ражда.

хан Омуртаг (822 г.)

A human lives and dies
however well he fares –
and another is born.

Khan Omurtag[26] (822 g.)

плаче гората
почерня ми душата
от лош стопанин

Ана Стоянова

the forest cries
my soul is blackened
by a bad **lord**

Ana Stoyanova

Ана Стоянова е един от ключовите автори на жанра „народно хайку“. Ключовата дума тук е „стопанин“.

Ana Stoyanova is one of the key authors of the „people haiku“ genre. The key word here is „lord“.

[26] Khan Omurtag is a Bulgarian ruler from the Dulo dynasty, the First Bulgarian Empire.

JAPAN, Haiku group of Ikuyo Yoshimura

16 Haiku written by haiku lovers: selected by Ikuyo Yoshimura

ЯПОНИЯ, Хайку група на Икуйо Йошимура

16 хайку, написани от любители на поезията: селекция на Икуйо Йошимура

1 各務恵子（Keiko Kagami / Кейко Кагами）

開帳やユーモアもある地獄絵図
(ka i cho o ya yu u mo a mo a ru ji go ku e zu)

exhibiting temple treasure
picture of hell
somewhat humorous

изложба на храмово съкровище
картини от ада
малко смешни

2 野村三八子(Miyako Nomura / Мияко Номура)

夕焼けを映す小川に魚影あり
(yu yake wo utsusu ogawa ni gyoei ari)

sunset
reflects on the stream
fish shadows fly

залез
отразява се в потока
сенките на рибите летят

3 河野久美子（Kumiko Kōno / Кумико Коно）

肩先に温もり一つ春浅し
(ka ta sa ki ni nu ku mo ri hi to tsu ha ru a sa shi)

early spring
a touch of warmth
perches on my shoulder

ранна пролет
докосване на топлина
кацна на рамото ми

4 伊藤樹音 (Jyuon Ito / Джуон Ито)

乙女らの柔肌包む蜜柑風呂
(o to me ra no ya wa ha da tu tu mu mi ka n bu ro)

oranges in the bathtub
wrap the skin
of young girls

портокали във ваната
обвиват кожата
на млади момичета

5 小泉裕子 (Yuko Koizumi / Юко Коизуми)

野仏の耳たぶに露　箔ぴかり
(no bo to ke no mi mi ta bu ni tu yu ha ku pi ka ri)

in a field
dewdrop on Buddha's earlobe
shines like a metal

в полето
капка роса върху ухото на Буда
блести като метал

6 松原照政

(Terumasa Matsubara / Терумаса Матсубара)

月影や涙色帯ぶ氷柱かな
(tsu ki ka ge ya na mi da i ro o bu tu ra ra ka na)

icicles
wear the color of tears
in the moon

ледени висулки
носят цвета на сълзи
в лунната светлина

7 木村那子 (Tomoko Kimura / Томоко Кимура)

座布団*を枕にまどろむ春の夢
(za bu to n wo ma ku ra ni ma do ro mu ha ru no yu me)

dream of spring…
napping on the used Zabuton*
as a pillow

* Zabuton:(Japanese) cushion

мечта за пролет...
дремейки върху използвания Забутон*
като възглавница

* Забутон: (японска) възглавница

8 津田久仁枝 (Kunie Tsuda / Куние Тсуда)

菩提寺の障子のむこう蛙鳴く
(bo da i ji no sho ji no mu ko u ka wa zu na ku)

my family temple
over the paper screen
green frog croaking

моят семеен храм
над хартиения екран
зелена жаба квака

9 堀　浩子 （Hiroko Hori / Хироко Хори）

夏の果て想いで日記と丸鉛筆
(na tsu no ha te o mo i de ni kki to ma ru e n pi tsu)

summer ends…
write a diary for remembering
with a dull pencil

Лятото свършва…
пиша дневник за спомени
с тъп молив

10 椿井愛一郎 (Aiichiro Tsubai / Айчиро Тсубаи)

古希過ぎて今は惜春切符かな
(ko ki su gi te i ma wa se ki shu n ki ppu ka na)

spring comes
after turning 70th birthday
ticket for nostalgic youth

пролетта идва
след 70-тия рожден ден
билет за носталгия по младостта

11 長谷川正彦

(Masahiko Hasegawa / Масахико Хасегава)

春風や孫に手を添え滑り台
(ha ru ka ze ya ma go ni te wo so e su be ri da i)

spring wind…
holding my grandchild
on the slide

пролетен вятър…
държа внучето си
на пързалката

12 杉原優次 (Yuji Sugihara / Юджи Сугихара)

広々と実る稲穂やローカル線
(hi ro bi ro to mi no ru i na ho ya ro o ka ru se n)

wide golden rice field
a symphony of the season
railroad of local train

широко златно оризово поле
симфония на сезона
железопътна линия на местния влак

13 坂井美弥子 (Miyako Sakai / Мияко Сакай)

弦月や　天蓋震わすサクソフォン
(gen ge tsu ya te n ga i fu ru wa su sa ku so ho n)

the crescent moon…
sounds of saxophone shake
temple canopy

полумесецът…
звуци на саксофон разклащат
балдахина на храма

14 藤井訓子 (Noriko Fujii / Норико Фуджи)

猫カフェで初恋談議　春うらら
(ne ko ka fe de ha tsu ko i da n gi ha ru u ra ra)

at cat's café
chatting our young day's romance
bright spring day

Разговор за първата любов
в котешко кафене –
Пролет

15 根本英治 (Eiji Nemoto / Ейджи Немото)

菊一輪落として山車は去り行けり
(ki ku i chi ri n o to shi te da shi wa sa ri yu ke ri)

festive float goes away
dropping single chrysanthemum
down the crowd

Отлита празничната платформа,
изпускайки една-единствена хризантема
към тълпата

16 熊崎文男 (Fumio Kumazaki / Фумико Кузазаки)

ギター弾く　手首の日焼け謎めきて
(gi ta a hi ku te ku bi no hi ya ke na zo me ki te)

something mysterious
the old guitarist
with suntanned fingers

Слънчевото изгаряне на китките ми, докато свиря на китара, е мистериозно

/превод от японски/

нещо мистериозно
старият китарист
със загорели от слънцето пръсти

/превод от английски/

MONTENEGRO, ed. Vladan Lalović

ЧЕРНА ГОРА, редактор Владан Лалович

*

uz ogradu od pruća
miriše ruža –
duša se rađa

by the wicker fence
smells like a rose –
the soul is born

край плетената ограда
мирише на роза –
душата се ражда

Vladan Lalović / Владан Лалович

*

Obalom vali
Kamenčiće valjaju –
Sizife gdje si?

Waves along the coast
Pebbles roll –
Sisyphus where are you?

Вълни по крайбрежието
Камъчета се търкалят –
Сизифе, къде си?

Milojka Banduka Jovović / Миложка Б. Йовович

*
Nad nama kruže
bezbrižni osmatrači –
stigle su laste

Carefree observers
are circling above us –
the swallows have arrived

Те кръжат над нас
безгрижни наблюдатели –
лястовиците са дошли

Vukosav Delibašić / Вукосав Делибашич

*
Loši nalazi –
a jutros u prolazu
vidjeh dimnjčara

Bad lab findings –
and this morning in passing
I saw the chimney sweep

Лоши изследвания –
и тази сутрин, мимоходом
видях коминочистача

Branka Vojinović Jegdić /

Бранка Войнович Йегдич

*
Pejzaži sjetni –
pogledi traže dugo
mahanje ruku

Dreamy landscapes –
views are looking for a long time
waving hands

Мечтателни пейзажи –
гледките търсят дълго време
махащи ръце

Slavka Daković Stevović / Славка Д. Стевович

*
puta, mog, nema –
da nije, pod lišćem,
već istrulio?

my way is gone –
maybe it's under the leaves
already rotten?

пътят ми е изчезнал –
може би е под листата
вече изгнил?

Ašanin Mijajlo / Ашанин Михайло (1936 – 2018)

*
iz šolje čaja
dah majčine dušice –
zasuzi oko

from a cup of tea
a breath of thyme –
watery eyes

от чаша чай,
полъх на мащерка –
сълзящи очи

Velimirović Bogoljub Boban /

Велимирович Боголюб Бобан

*
na drevnom ublu
pod staklom vedrog neba
lomi se voda

on an ancient well
under the glass of a clear sky
the water breaks

върху древен кладенец
под стъклото на ясно небе
водата се разбива

Vulanović Vojislav / Вуланович Воислав

(1931-2016)

*
na ogradu
oslonjen starac
ispraća put

leaning on the fence,
an old man
sends his way

облегнат на оградата,
един старец
изпраща пътя си

Raonić Zoran / Раонич Зоран (1956-2022)

LIST OF KEYWORDS USED IN THE ANTHOLOGY

I. NATIONS

GERMANY (Ed. K-D Wirth)

photo, smile (3), warmth, light (2), failure, breath, driftwood, tea, breathing, scent, blade, evening glow.

IRELAND (Ed. G. Rosenstock)

shadow, name, solitude, seal, empty, world, walk, snail, home, lasair choille[1], droppings, St. Bridget, song, Bloomsday stroll.

[1]goldfinch

FRANCE (Ed. E. Nikolay)

tree, bridge, season, view, mind, prayer, trip, wall, human, writing, hymn, goodbye, washer, son, fly.

CROATIA (Ed. D. Pavlinović)

breeze, rhythm, life, eye, victim, grass, chick, thoughts, conversation, trail, clock, sky, death, unforgetfullness, rich.

„ENGLISH LANGUAGE HAIKU“ – ELH, (Ed. R. Gilbert)

pig, isms, androgynous, empty, fingerprints, woman (her), smell, whisper, tear, rose, gods, war, kneeling, universe, cellphone, red, crab, sound, prison, sea, name

SERBIAN HAIKU (Ed. D.J. Ristić)

story, silence, moon, distance, empire, bell, desire, dragonfly, monk, friend, short, bull, road, cannon, dream.

BULGARIAN HAIKU (Ed. L. Balabanova)

kingdom, silence, nest, shadow, breath,
tree of life, ego, lullaby, mouth (of the river), crack, light, footprints, human, direction, no man's land.

USA (Ed. L. Gurga)

tundra, kitten, silence, feeling, linoleum, persimmon, stringer, feet, poem, petroglyphs, mover, Geiger, mosquito, milk.

SLOVENIA (Ed. D. Anakiev)

self, desert, finger, old, dream, remains, Jesus, death, power, star, Proteus anguinus, cowshit, drinker, war, memory.

JAPAN-poets (Ed. I. Yoshimura)

fault, Buddha, heart, fig, cross, monologue, watch, August 15th[1], spider lilies, hat, baby, Kudara (Korea), cry, Eyeballs, Nirvana.

BULGARIA (Ed. D.Anakiev)

mother, stone (2), body, footprint, death, language, leader, blood, light, myself, fish, sacrifice, human, lord.

JAPAN-amateurs (Ed. I. Yoshimura)

humor, reflection, touch, skin, dewdrop, color, Zabuton (pillow), temple, diary, ticket, grandchild, symphony, sound, romance, chrysanthemum, mystery.

MONTENEGRO (Ed. V. Lalović)

smell, Sysyphus, swallows, chimney sweeper, view, way, thyme, well, old man.

II. GENRES

PAT BORAN, Ireland

stillness, stone, Viking, Captain Blight, ruins, leash, world, language, light (2), axis, sky, bee, self, everything.

ALAIN KERVERN, Brittany, France

neon, shadow, pylon, song, laughter, Milky Way, rainbow, hour, seagul, voice, sun, face, stone, woman.

LEE GURGA, USA

false, soldier (2), mosquito, color, fetus, razor, non-believer, star, repair, smile, world, snowman, grief, dolphin, myth.

NATALIA FERNANDEZ, Spain:

source, light (2), blind, song, silence (2), petal, moon, honey, gales, omen, eclipse, time, survival.

DIMITAR ANAKIEV, Bulgaria

dod, working class, rustic, body, child, lizard, shell, ancestor, banitza (pie), death, balcony, mist, dream (2), unknown.

SAYUMI KAMAKURA, Japan

selfish, happy, Orpheus, triangle, blacking, man, sleep, whale, music, depth, return, push, bridge.

MANU KANT, India

fate, laugh, battle, Afzal Guru, Kashmir, America, dare, capitalism, Dalit, farmer, Soviet Union, copyright, step, Marx, flag, ringtone.

СПИСЪК С КЛЮЧОВИ ДУМИ, ИЗПОЛЗВАНИ В АНТОЛОГИЯТА

I. НАЦИИ

ГЕРМАНИЯ (Ред. К. Д. Вирт)

снимка, усмивка (3), топлина, светлина (2), провал, дъх, плавей, чай, дишане, аромат, острие, вечерно сияние.

ИРЛАНДИЯ (Ред. Г. Розенщок)

сянка, име, самота, печат, празно, свят, разходка, охлюв, дом, lasair choille[1], изпражнения, Света Бриджит, песен, разходка за Блумсдей.

[1]щиглец

ФРАНЦИЯ (Ред. Е. Николай)

дърво, мост, сезон, гледка, ум, молитва, пътуване, стена, човек, писане, химн, сбогом, перална, син, муха.

ХЪРВАТИЯ (Ред. Д. Павлинович)

бриз, ритъм, живот, око, жертва, трева, пиле, мисли, разговор, пътека, часовник, небе, смърт, незабравимост, богат.

„ХАЙКУ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК“ – ELH, (Ред. Р. Гилбърт)

прасе, измове, андрогинно, празно, пръстови отпечатъци, жена (нейната), миризма, шепот, сълза, роза, богове, война, коленичене, вселена, мобилен телефон, червено, рак, звук, затвор, море, име

СРЪБСКО ХАЙКУ (Ред. Д. Й. Ристич)

история, тишина, луна, разстояние, империя, камбана, желание, водно конче, монах, приятел, къс, бик, път, оръдие, мечта.

БЪЛГАРСКО ХАЙКУ (Ред. Л. Балабанова)

царство, тишина, гнездо, сянка, дъх, дърво на живота, его, приспивна песен, устие (на реката), пукнатина, светлина, отпечатъци, човек, посока, ничия земя.

САЩ (Ред. Л. Гурга)

тундра, коте, тишина, чувство, линолеум, райска ябълка, стрингер, крака, стихотворение, петроглифи, двигател, Гайгер, комар, мляко.

СЛОВЕНИЯ (Ред. Д. Анакиев)

аз, пустиня, пръст, стар, мечта, останки, Исус, смърт, сила, звезда, Proteus anguinus, кравешки лайна, пияница, война, памет.

ЯПОНИЯ – поети (Ред. И. Йошимура)

вина, Буда, сърце, смокиня, кръст, монолог, часовник, 15 август[1], паякообразни лилии, шапка, бебе, Кудара (Корея), плач, Очни ябълки, Нирвана.

БЪЛГАРИЯ (Ред. Д. Анакиев)

майка, камък (2), тяло, отпечатък, смърт, език, лидер, кръв, светлина, аз самият, риба, жертва, човек, господар.

ЯПОНИЯ – аматьори (Ред. И. Йошимура)

хумор, отражение, докосване, кожа, капка роса, цвят, Забутон (възглавница), храм, дневник, билет, внук, симфония, звук, романтика, хризантема, мистерия.

ЧЕРНА ГОРА (Ред. В. Лалович)

миризма, Сизиф, лястовици, коминочистач, гледка, път, мащерка, кладенец, старец.

II. ЖАНРОВЕ

ПАТ БОРАН, Ирландия

тишина, камък, викинг, капитан Блайт, руини, каишка, свят, език, светлина (2), ос, небе, пчела, аз, всичко.

АЛЕН КЕРВЕРН, Бретан, Франция

неон, сянка, пилон, песен, смях, Млечен път, дъга, час, чайка, глас, слънце, лице, камък, жена.

ЛИЙ ГУРГА, САЩ

фалшив, войник (2), комар, цвят, плод, бръснач, невярващ, звезда, ремонт, усмивка, свят, снежен човек, скръб, делфин, мит.

НАТАЛИЯ ФЕРНАНДЕС, Испания:

извор, светлина (2), сляп, песен, тишина (2), венчелистчета, луна, мед, бура, поличба, затъмнение, време, оцеляване.

ДИМИТЪР АНАКИЕВ, България

отмъщение, работническа класа, селски, тяло, дете, гущер, черупка, прародител, баница (пай), смърт, балкон, мъгла, сън (2), неизвестен.

САЮМИ КАМАКУРА, Япония

егоистичен, щастлив, Орфей, триъгълник, почерняване, мъж, сън, кит, музика, дълбочина, връщане, тласък, мост.

МАНУ КАНТ, Индия

съдба, смях, битка, Афзал Гуру, Кашмир, Америка, дързост, капитализъм, Далит, фермер, Съветски съюз, авторско право, стъпка, Маркс, флаг, мелодия.

СЪДЪРЖАНИЕ / CONTENT

THE ROOF OF THE HAIKU LITERATURE BUILDING 4

(Introduction) 4

ПОКРИВЪТ НА СГРАДАТА ЗА ХАЙКУ ЛИТЕРАТУРА 12

(Въведение) 12

PREFACE 21

ПРЕДГОВОР 22

ЖАНРОВЕ / GENRES 23

1. Author's haiku 24

(Pat Boran, Alain Kervern, Lee Gurga, Natalia Rodriguez, Dimitar Anakiev) 24

1. Авторски хайку 24

(Пат Боран, Ален Керверн, Лий Гурга, Наталия Родригес, Димитър Анакиев) 24

Пат Боран, Ирландия, ... 25

ФОРМА НА ВЪЛНИ, 15 хайку 25

Pat Boran, Ireland, WAVEFORMS[1], 15 haiku 25

Ален Керверн, Бретан, Франция 29

ПОРТРЕТИ НА СВЕТА, 17 хайку 29

Alain Kervern, Brittany, France 29

LES PORTES DU MONDE, 17 haiku 29

Лий Гурга, САЩ 38

ШЕПОТЪТ, КОЙТО ПОЖЕЛАХ, 16 хайку 38

Lee Gurga, USA 38

THE WHISPER I WISHED FOR, 16 haiku 38

Наталия Фернандес, Испания 43

ХАЙКУ: ЗА СЕЗОНИ, НАСЕКОМИ И МОМЕНТИ ... 43

Natalia Fernandez, Spain, ... 43

HAIKUS: DE ESTACIONES, INSECTOS Y MOMENTOS 43

Димитър Анакиев 51

РАЗХОДКА С КУЧЕ, 15 хайку 51

Dimitar Anakiev 51
WALK WITH THE DOG, 15 haiku 51
2. Женски почерк (феминистко хайку) 55
2. Female handwriting (feminist haiku) 55
Саюми Камакура 56
СЕДЕМ ЗАЛЕЗА, 13 хайку 56
Sayumi Kamakura 56
SEVEN SUNSETS, 13 haiku 56
3. Worker's haiku 60
3. Работническо хайку 60
Ману Кант, Чандигарх, Индия, 17 хайку 61
О, ПЪТНИ РАБОТНИЦИ 61
Manu Kant, Chandigarh, India, 17 haiku 61
O, ROAD WORKERS[1] 61
4. Haiku for Children 67
4. Хайку за деца 67
LONELINESS, by Gabriel Rosenstock, Ireland 68
САМОТА, от Габриел Розенсток, Ирландия 68
5. Student's haiku 73
5. Ученически хайку 73
SLOVENIAN HIGH SCHOOL HAIKU 74
(14-18 year old) compiled & edited by Edin Saračević, Slovenia 74
СЛОВЕНСКО ХАЙКУ ЗА ГИМНАЗИИ 74
(14-18 години) съставено и редактирано от Един Сарачевич, Словения 74
Rok Vahter / Рок Вахтер 74
Maja Cimerman / Мая Цимерман 75
Eva Oršič / Ева Оршич 75
Aja Dobnik / Ая Добник 76
Blaž Marot / Блаз Марот 76
Neli Dolinar / Нели Добинар 77

Julija Lubej / Джулия Любеж 77
Žan Gabrovšek / Жан Габровчек 78
Jan Bezjak Kokalj / Ян Безжак Кокалж 78
Ana Škerbec / Ана Шкербек 79
Tanja Božić / Таня Божич 79
Ela Potočnik / Ела Поточник 80
Aja Dobnik / Ая Добник 80
Neža Kastelic /Нежа Кастелич 81
Rubi Karolina Kaštrun / Руби Каролина Каштрун 81
Ana Kumperger / Ана Кумпергер 82
НАЦИОНАЛНИ СЕЛЕКЦИИ 83
NATIONAL SELECTIONS 83
German quality haiku of all time, Selection and translations into English by Klaus-Dieter Wirth 84
Немски хайку с високо качество за всички времена, подбор и преводи на английски от Клаус-Дитер Вирт 84
Christa Beau / Криста Бо 84
Gerd Börner / Герд Бьорнер 85
Luise Eilers / Луизе Айлерс 85
Gerda Förster / Герда Фьорстер 86
Ruth Franke / Рут Франке 86
Ilse Jacobson / Илсе Якубсон 87
Matthias Korn / Матиас Корн 87
Ingrid Kunschke / Ингрид Куншке 88
Marion Naumann d'Alnoncourt / 88
Марион Науман д'Алнонкурт 88
Eleonore Nickolay / Елеонор Николай 89
René Possél / Рене Посел 89
Gerd Romahn / Герд Роман 90
Angelika Seithe / Анжелика Зайте 90
Hubertus Thum / Хубертус Тум 91
Klaus-Dieter Wirth / Клаус-Дитер Врит 91

Selection of 15 haiku from Ireland by 92
Gabriel Rosenstock 92
Селекция на 15 хайку от Ирландия на 92
Габриел Розенсток 92
James Norton / Джеймс Нортън 92
Seán Mac Mathúna / Шон Мас Матуна 92
Anatoly Kudryavitsky / Анатоли Кудрявицки 93
William Gibb Forsyth / Уилям Гиб Форсайт 93
Andrew Caldicott / Андрю Калдикот 94
Gabriel Rosenstock / Габриел Розенсток 94
Pat Boran / Пат Боран 95
John W. Sexton / Джон В. Секстън 95
Eileen Sheehan / Айлийн Шийън 96
Paddy Bushe / Пади Буш 96
Sean O'Connor / Шон ОКонър 97
Amanda Bell / Аманда Бел 97
Mícheál Ó hAodha / Микеал О хАодха 98
Maeve O'Sullivan / Мейв О'Съливан 98
Haiku in France 99
by Eleonore Nickolay 99
The selection / Селекцията 102
1. Jean Antonini / Жан Антонини 102
2. isabel Asúnsolo-Dulac / исабел Асунсоло-Дюлак 104
3. Dominique Chipot / Доминик Шипо 106
4. Michel Duflo / Мишел Дюфло 108
5. Danièle Duteil / Даниел Дютей 109
6. Patrick Fetu / Патрик Фету 111
7. Isabelle Freihuber-Ypsilantis / 112
Изабел Фрайубер-Ипсилантис 112
8. Monique Junchat / Моник Жанша 113
9. Christophe Jubien / Кристоф Жубиен 114

10. Monique Leroux Serres / Моник Леру Сер.....116
11. Françoise Maurice / Франсоаз Морис.....118
12. Daniel Py / Даниел Пу.....120
13. Jacques Quach / Жак Куа.....121
14. Sébastien Revon.....123
Commentary by Eléonore.....123
15. Valérie Rivoallon.....125
Commentary by Eléonore / Коментар на Елеонор.....125
Joško Armanda / Йошко Арманда.....126
Robert Bebek / Роберт Бебек.....126
Marijan Čekolj / Мариян Чеколж.....127
Vladimir Devidé / Владимир Девиде.....127
Goran Gatalica / Горан Гаталица.....128
Dubravko Ivančan / Дубравко Иванчан.....128
Tomislav Maretić / Томислав Маретич.....129
Višnja McMaster / Вишня МакМастър.....130
Boris Nazansky / Борис Назански.....130
Luko Paljetak / Луко Ралжетак.....131
Darko Plažanin / Дарко Плажанин.....131
Marinko Španović / Маринко Шпанович.....132
Đurđa Vukelić Rožić / Дурда Вукелич Рожич.....132
Aljoša Vuković / Алъоша Вукович.....133
„ENGLISH LANGUAGE HAIKU“ (ELH).....134
20 haiku selected by Richard Gilbert:.....134
АНГЛОЕЗИЧНО ХАЙКУ (ELH).....134
20 хайку, избрани от Ричард Гилбърт.....134
Marlene Mountain,.....135
Michelle Tennison / Мишел Тенисън.....135
Michele Root-Bernstein / Мишел Рут-Бернщайн.....135
Sabine Miller / Сабине Милър.....135
Jim Kacian / Джим Кейшън.....136

Scott Metz / Скот Метц 136
Richard Wright / Ричард Райт 136
Lee Gurga / Лий Гурга 137
Ôi Tsuneyuki / Ой Цунеюки 137
Eve Luckring / Ив Лъкринг 138
Jennifer Hambrick / Дженифър Хамбрик 138
Tanaka Ami / Танака Ами 139
Kōno Saki / Коно Саки 139
Dietmar Tauchner / Дитмар Таухнер 140
Lorin Ford / Лорин Форд 140
John Stevenson / Джон Стивънсън 140
Fay Aoyagi / Фей Аояги 140
Don Baird / Дон Беърд 141
Johnny Baranski / Джони Баранski 141
Richard Gilbert / Ричард Гилбърт 141
Tyrone McDonald / Тайрон Макдоналд 142
15 SERBIAN HAIKU, ed. by Dragan J. Ristić 143
15 ХАЙКУ ОТ СЪРБИЯ, ред. Драган Й. Ристич 143
Milan Tokin / Милан Токин (1909-1962) 143
Aleksandar Nejgebauer / Александър Нежбауер 143
(1930-1989) 143
Slavonic Sedlar / Славоник Седлар (1932-2010) 144
Dobrica Erić / Добрица Ерич (1936-2019) 144
Svetomir Đurbabić / Светомир Дурбабич (1936) 145
Stanoje Plavšić (1947) 145
Dragan J. Ristić / Драган Й. Ристич (1948) 146
Milenko Ćirović Ljutički (1950 - 2024) 146
Olga Mančić Ružić Lodika / 147
Олга Манчич Ружич Лодика (1951) 147
Mirjana Božin / Миряна Божин (1952) 147
Aleksandar Ševo (1952-)[7] 148

Ljubomir Dragović / Любомир Драгович (1956) 148
Zoran Doderović / Зоран Додерович (1960) 149
Vitamin Miletić Witat (1967) 149
Damir Janjalija (1977) 150
BULGARIA, ed. Ludmila Balabanov 151
БЪЛГАРИЯ, ред. Людмила Балабанова 151
Димитър Стефанов / 151
Dimitar Stefanov (1932 – 2018) 151
Иван Методиев / Ivan Metodiev (1946 – 2003) 151
Аксиния Михайлова / Aksinia Mihaylova 151
Александра Ивойлова / Alexandra Ivoylova 152
Антоанета Николова / Antoaneta Nikolova 152
Весислава Савова / Vessislava Savova 152
Дарина Денева / Darina Deneva 153
Диана Тенева / Diana Teneva 153
Димитър Анакиев / Dimitar Anakiev 153
Здравко Каракехайов / Zdravko Karakehayov 153
Илиана Илиева / Iliana Ilieva 154
Илияна Стоянова / Iliyana Stoyanova 154
Маргарит Жеков / Margarit Zhekov 154
Мая Кисьова / Maya Kisyova 155
Петър Чухов / Petar Tchouhov 155
USA, ed. by Lee Gurga 157
Commentary for „Fifteen Best American Haiku" Project 157
Lee Gurga 157
САЩ, ред. от Лий Гурга 158
Коментар към проекта „Петнадесет най-добри американски хайку" 158
Лий Гурга 158
Final Selections for „Fifteen Best American Haiku" Project 159
Окончателна селекция за проекта „Петнадесет най-добри американски хайку" 159

tundra....160
Cor van den Heuvel....160
тундра....160
Кор ван ден Хьовел....160
marlene mountain....161
Марлене Маунтин....161
NicholasVirgilio / Никълъс Вирджилио....162
Winona Baker / Уинона Бейкър....162
L.A. Davidson / Л. А. Дейвидсън....162
Gary Hotham / Гари Хотам....163
Peggy Willis Lyles / Пеги Уилис Лайлс....163
Robet Spiess / Робет Шпис....164
Paul O. Williams / Пол О. Уилямс....165
Cherie Hunter Day / Чери Хънтър Дей....165
paul m. / Пол М....166
Robert B. McNeill / Робър Б. МакНиил....166
Brent Goodman / Брент Гудман....167
Peter Yovu / Петер Йову....167
Ruth Yarrow / Рут Яроу....167
SLOVENIA, ed. by Dimitar Anakiev....168
СЛОВЕНИЯ, ред. Димитър Анакиев....168
Darja Kocjančič / Даря Кочянчич (1964)....168
Alma Anakieva / Алма Анакиева (1987)....168
Edin Saračević / Един Сарачевич (1964)....169
Ivan Volarič Feo / Иван Воларич Фео (1948-2010)....169
Tone Škerjanec / Тоне Шкержанек (1953)....170
Zlata Volarič / Злата Воларич (1930-2008)....170
Jože Štucin / Йоже Щукин (1955)....171
Dolores Terseglav / Долорес Терсеглав (1921-1955)....171
Slavica Štirn / Славица Щирн (1936)....172
Rudi Stopar / Руди Стопар (1939)....172

Franček Rudolf / Франчек Рудолф (1944).....173
Iztok Osojnik / Изток Осояник (1951).....173
Rade Krstić / Раде Кръстич (1960).....174
Goran Ignjatije Janković / Горан И. Янкович (1959).....174
Marko Hudnik / Марко Худник (1931-2025),.....175
JAPAN, haiku by 15 Japanese haiku poets.....176
Selected & translated by Ikuyo Yoshimura (Ph.D).....176
ЯПОНИЯ, хайку от 15 японски хайку поети.....176
Подбрани и преведени от Икуйо Йошимура (Ph.D).....176
1 左怒賀　正美 (Masami Sanuka) Масами Санука.....176
2 松本　勇二 (Yuji Matsumoto) Юджи Матсумото.....176
3　後藤　昌治 (Masaharu Goto) Масахару Гото.....177
4 島村　正.....177
(Tadashi Shimamura) Тадаши Шимамура.....177
5　高橋　将夫.....178
(Masao Takahashi) Масао Такахаши.....178
6　宮崎　斗士 (Toshi Miyazaki) Тоши Миязаки.....178
7 川村　智香子.....179
(Chikako Kawamura) Чикако Кавамура.....179
8　米田　規子 (Noriko Yoneda) Норико Йонеда.....179
9 高橋　健文 (Kenbun Takahashi).....180
10 秋尾　敏 (Bin Akio).....180
11 森須　蘭 (Ran Morisu) Ран Морису.....181
12 塩野谷　仁 (Jin Shionoya) Джин Шионоя.....181
13 坂田　直彦 (Naohiko Sakata) Наохико Саката.....182
14 花房　八重子.....182
(Yaeko Hanafusa) Яеко Ханафуса.....182
15　花谷　清.....183
(Kiyoshi Hanatani) Кияоши Ханатани.....183
BULGARIA, ed. by Dimitar Anakiev.....184

България, ред. Димитър Анакиев 184
Иван Методиев (1946-2003) 184
Ivan Metodiev (1946-2003) 184
Стефан Гечев (1911-2000) 185
Stefan Gechev (1911-2000) 185
Венелина Петкова 186
Venelina Petkova 186
Димитър Анакиев 187
Николай Кънчев (1936-2007) 187
Nikolay Kanchev (1936-2007) 187
Зорница Харизанова 188
Zornitsa Harizanova 188
Елена Диварова 188
Elena Divarova 188
Габриела Цанева 189
Gabriela Zaneva 189
Димитър Горсов (1939 - 2023) 189
Dimitar Gorsov (1939-2023) 189
Владислав Христов 190
Vladislav Hristov 190
Едвин Сугарев 190
Edvin Sugarev 190
София Филипова (1930-2022) 191
Sofia Filipova (1930-2022) 191
Анна Димитрова 191
Anna Dimitrova 191
хан Омуртаг (822 г.) 192
Khan Omurtag (822 g.) 192
Ана Стоянова 192
Ana Stoyanova 192
JAPAN, Haiku group of Ikuyo Yoshimura 193

16 Haiku written by haiku lovers: selected by Ikuyo Yoshimura 193
ЯПОНИЯ, Хайку група на Икуйо Йошимура 193
16 хайку, написани от любители на поезията: селекция на Икуйо Йошимура 193
１各務恵子（Keiko Kagami / Кейко Кагами） 193
2 野村三八子(Miyako Nomura / Мияко Номура) 194
3 河野久美子（Kumiko Kōno / Кумико Коно） 194
4 伊藤樹音 (Jyuon Ito / Джуон Ито) 195
5　小泉裕子 (Yuko Koizumi / Юко Коизуми) 195
6 松原照政 196
(Terumasa Matsubara / Терумаса Матсубара) 196
7 木村那子 (Tomoko Kimura / Томоко Кимура) 196
8 津田久仁枝 (Kunie Tsuda / Куние Тсуда) 197
9 堀　浩子 （Hiroko Hori / Хироко Хори） 197
10 椿井愛一郎 (Aiichiro Tsubai / Айчиро Тсубаи) 198
11 長谷川正彦 198
(Masahiko Hasegawa / Масахико Хасегава) 198
12 杉原優次 (Yuji Sugihara / Юджи Сугихара) 199
13 坂井美弥子 (Miyako Sakai / Мияко Сакай) 199
14 藤井訓子 (Noriko Fujii / Норико Фуджи) 200
15 根本英治 (Eiji Nemoto / Ейджи Немото) 200
16 熊崎文男 (Fumio Kumazaki / Фумико Кузазаки) 201
MONTENEGRO, ed. Vladan Lalović 202
ЧЕРНА ГОРА, редактор Владан Лалович 202
Vladan Lalović / Владан Лалович 202
Milojka Banduka Jovović / Миложка Б. Йовович 202
Vukosav Delibašić / Вукосав Делибашич 203
Branka Vojinović Jegdić / 203
Бранка Войнович Йегдич 203

Slavka Daković Stevović / Славка Д. Стевович 204
Ašanin Mijajlo / Ашанин Михайло (1936 – 2018) 204
Velimirović Bogoljub Boban / 205
Велимирович Боголюб Бобан 205
Vulanović Vojislav / Вуланович Воислав 205
(1931-2016) 205
Raonić Zoran / Раонич Зоран (1956-2022) 206
LIST OF KEYWORDS USED IN THE ANTHOLOGY 207
I. NATIONS 207
GERMANY (Ed. K-D Wirth) 207
IRELAND (Ed. G. Rosenstock) 207
FRANCE (Ed. E. Nikolay) 207
CROATIA (Ed. D. Pavlinović) 207
„ENGLISH LANGUAGE HAIKU" – ELH, (Ed. R. Gilbert) 208
SERBIAN HAIKU (Ed. D.J. Ristić) 208
BULGARIAN HAIKU (Ed. L. Balabanova) 208
USA (Ed. L. Gurga) 208
SLOVENIA (Ed. D. Anakiev) 208
JAPAN-poets (Ed. I. Yoshimura) 208
BULGARIA (Ed. D.Anakiev) 209
JAPAN-amateurs (Ed. I. Yoshimura) 209
MONTENEGRO (Ed. V. Lalović) 209
II. GENRES 209
PAT BORAN, Ireland 209
ALAIN KERVERN, Brittany, France 209
LEE GURGA, USA 209
NATALIA FERNANDEZ, Spain: 210
DIMITAR ANAKIEV, Bulgaria 210
SAYUMI KAMAKURA, Japan 210
MANU KANT, India 210

СПИСЪК С КЛЮЧОВИ ДУМИ, ИЗПОЛЗВАНИ В АНТОЛОГИЯТА....211
I. НАЦИИ....211
ГЕРМАНИЯ (Ред. К. Д. Вирт)....211
ИРЛАНДИЯ (Ред. Г. Розенщок)....211
ФРАНЦИЯ (Ред. Е. Николай)....211
ХЪРВАТИЯ (Ред. Д. Павлинович)....211
„ХАЙКУ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК“ – ELH, (Ред. Р. Гилбърт)....212
СРЪБСКО ХАЙКУ (Ред. Д. Й. Ристич)....212
БЪЛГАРСКО ХАЙКУ (Ред. Л. Балабанова)....212
САЩ (Ред. Л. Гурга)....212
СЛОВЕНИЯ (Ред. Д. Анакиев)....212
ЯПОНИЯ – поети (Ред. И. Йошимура)....213
БЪЛГАРИЯ (Ред. Д. Анакиев)....213
ЯПОНИЯ – аматьори (Ред. И. Йошимура)....213
ЧЕРНА ГОРА (Ред. В. Лалович)....213
II. ЖАНРОВЕ....213
ПАТ БОРАН, Ирландия....213
АЛЕН КЕРВЕРН, Бретан, Франция....213
ЛИЙ ГУРГА, САЩ....214
НАТАЛИЯ ФЕРНАНДЕС, Испания:....214
ДИМИТЪР АНАКИЕВ, България....214
САЮМИ КАМАКУРА, Япония....214
МАНУ КАНТ, Индия....214

ОТ СЛЪНЦЕ И ВОДА
Международна хайку антология
и списък на ключови думи

съставител
Димитър Анакиев

Българска, първо издание

Редактор: Габриела Цанева
Превод: Димитър Анакиев, Габриела Цанева

OUT OF SUN AND WATER
International haiku anthology and keywords dictionary

Compiled by
Dimitar Anakiev

Bulgarian, first edition

Editor: Gabriela Zaneva
Translation: Dimitar Anakiev, Gabriela Zaneva

ИЗДАТЕЛСТВО / PUBLISHING HOUSE
gabriell-e-lit

www.gabriell-e-lit.com
e-mail: gabriell-e-lit@mail.bg

e-book, pdf, 228

платформа за електронни книги / e-book platform::
https://e-books.gabriell-e-lit.com

Gabriela Zaneva Zaneva
Digitally signed by Gabriela Zaneva Zaneva
DN: cn=Gabriela Zaneva Zaneva, c=BG, email=gabrielazaneva@gmail.com
Reason: I am the publisher of this document
Date: 2025.12.28 10:32:30 +02'00'